Проект!

ОБЩИНА ТЪРГОВИЩЕ

7700 Търговище, пл. Свобода
Телефон: 0601/68612; факс: 0601/620 57,0601 622 12
e-mail:obshtina@targovishte.bg; www.targovishte.bg

ОБЩИНСКИ ГОДИШЕН ПЛАН ЗА МЛАДЕЖТА НА ОБЩИНА ТЪРГОВИЩЕ ЗА 2021 г.

Приет от Общински съвет Търговище с Решение №.. по Протокол № ..на ...01.2021 г., по предложение на д-р Дарин Димитров, кмет на Община Търговище, на основание чл.16 от Закона за младежта.

СЪДЪРЖАНИЕ

1. Общи положения…… стр. 3

2. Визия…… стр. 3

3. Основни принципи за реализиране на плана…….... стр. 4

4. Целеви групи……..…… стр. 4

5. Анализ на предизвикателствата пред младите хора в Община Търговище…... стр. 4

5.1. Демографска перспектива……... стр. 4

5.2. Формално и неформално обучение…….стр. 7

5.3. Младежка заетост…….. стр. 13

5.4. Достъп до информация и услуги…… стр. 14

5.5. Младежко доброволчество…….. стр. 18

5.6. Здравословен начин на живот…… стр. 19

5.7. Социално включване на младите хора……..…….. стр. 28

5.8. Младежка престъпност……..... стр. 30

5.9. Младите хора в малките населени места и селски райони……..… стр. 37

6. Цели за провеждане на младежката политика……..… стр. 38

6.1. Стимулиране на неформалното учене сред младите хора…… стр. 38

6.2. Насърчаване на икономическата активност и кариерно развитие на младите хора……...… ..стр. 38

6.3. Подобряване достъпа до информация и качествени услуги……. стр. 38

6.4. Повишаване на гражданската активност……. стр. 38

6.5. Развитие на младежкото доброволчество……. стр. 38

6.6. Насърчаване на здравословния начин на живот……..….. .стр. 39

6.7. Превенция на социалното включване на млади хора в неравностойно положение……..….. стр. 39

6.8. Развитие на младите хора в малките населени места и селските райони…….. стр. 39

6.9. Повишаване ролята на младите хора в превенцията на престъпността…….. ..стр. 39

7. Описание на дейностите, допринасящи за постигане на целите…… стр. 40

8. Организация и координация на дейностите за постигане на целите……..... стр. 45

9. Наблюдение, оценка и актуализация на Общински план за младежта на Община Търговище……... стр. 45

10. Информация и публичност на Общински план за младежта на Община Търговище……..стр. 45

11. Финансиране……стр. 45

ОБЩИНСКИ ГОДИШЕН ПЛАН ЗА МЛАДЕЖТА НА ОБЩИНА ТЪРГОВИЩЕ ЗА 2021 г.

1. Общи положения

Годишният общински план за младежта е документ за планирането на младежката политика на месно ниво след създаване и влизане в сила на Закона за младежта. Той е програма и методика за изпълнение на националната политика за младите хора, формирана според техните потребности.

Настоящият план определя основните цели и приоритети на Община Търговище в областта на младежките политики, базира се на потребностите на младите хора в общината и е в синхрон с приоритетите на Европейската политика за младежта, а именно:

- насърчаване на икономическата активност и кариерното развитие на младите хора;
- създаване на благоприятни условия за училищно и университетско образование и неформално обучение;
- професионално и личностно реализиране;
- осигуряване на информираност във всички сфери и аспекти на обществено-икономическия живот;
- повишаване на гражданската активност;
- приобщаване към управлението на местно, областно и национално ниво, развитие на младите хора в малките населени места и селски райони, повишаване ролята на младежите в превенцията на престъпността.

Общинският план за младежта е документ за разработване на конкретни мерки за работа с младите хора, за тяхната реализация и успешно осъществяване.

В него се конкретизират целите и приоритетите на общинската политика за младежта и необходимите ресурси за това. Приема се от Общински съвет Търговище и се реализира в партньорство с всички заинтересовани страни на общинско ниво: Общински съвет - Търговище, Общинска администрация, териториални структури на заинтересованите държавни органи, учебни заведения, културни институции, Младежки информационно-консултантски център – Търговище, неправителствени организации, работещи в областта на образованието, културата, спорта, екология, туризъм, Местната комисия за борба с противообществени прояви на малолетни и непълнолетни (МКБППМН) и др.

2. Визия

Грижата за младите хора е най-важната национална кауза, за да се осигури европейското развитие на България. Настоящият план цели повишаване качеството на живот и на условията за успех на младите хора, живеещи в община Търговище, чрез устойчиви механизми от една страна и от друга - за инвестиране и мобилизиране на възможностите на младите хора за развитието на общината.

3. Основни принципи за реализиране на плана:

- Съответствие на програмите и услугите за младежи с Националните, Европейските и международни стратегически документи;
- Недискриминация, обществена солидарност и толерантност към всички групи младежи;
- Законосъобразност;
- Децентрализация;
- Равен достъп за всички младежи;
- Изграждане на мрежа от партньорства на местно, регионално и национално ниво с участието на заинтересованите страни;
- Иновативност в процеса на планиране и предоставяне на услуги за младежи;
- Надграждане и усъвършенстване на съществуващи практики, опит и услуги;
- Ефективност и прозрачност при усвояване на финансовите средства.

4. Целеви групи

Общинският план за младежта на Община Търговище е насочен към младите хора на възраст от 15 до 29 години без разлика в техните образователни, социални, имуществени, политически и етнически убеждения.

5. Анализ на предизвикателствата пред младите хора в Община Търговище

5.1. Демографска перспектива

В условията на динамично развиващо се общество, настъпващите промени и засилващата се емиграция на млади хора в чужбина, едно от най-големите предизвикателства пред институциите е да мотивират младите хора да се реализират в България, да се създаде стабилен социален и икономически климат, мотивиращ младежите да останат в страната.

Основната характеристика на младежката общност в община Търговище, както и предизвикателствата пред нея, не са по-различни от тези на младежите в национален мащаб.

В резултат на демографски и миграционни процеси числеността на населението в Област Търговище трайно намалява през последните години. Процесът на депопулация е налице във всички общини на региона.

Населението в област Търговище към 31.12.2019 г. е 110914 души (средногодишното население е 111256), което е 2.16% от населението на България и нарежда областта на 24 място по брой на населението. В сравнение с 2018 г. населението на областта през 2019 г. намалява с 683 души или с 0.62%. Разпределението на населението в градовете и селата се запазва. Живеещите в градовете на областта са 60050 (54.1%) души , а в селата – 50864 (45.9 %). В общините Търговище и Попово преобладава градското пред селското население, докато в останалите общини Антоново, Омуртаг и Опака относителният дял на жителите в селските райони е по-висок. Населението по пол в областта през 2019 г. е 54 164 (48.8%) мъже и съответно 56750 (51.2%) жени. В края на 2019 г. разпределението на жителите на областта по възрастови групи е както следва:

- от 0 до 19 години – 16156 души;
- от 20 до 64 години – 56930 души;
- над 65 години – 37828 души.

Броят на живородените деца в област Търговище през 2019 г. е 905, което е с 45 деца по-малко от родените през 2018 г. Раждаемостта в региона е 8.1 ‰ и е по-ниска от средната за страната (8,8 ‰). Като абсолютен брой най-много деца през 2019 г. са се родили в община Търговище, а най-малко в община Антоново.

Община	Брой деца
Търговище	469
Попово	169
Омуртаг	180
Опака	46
Антоново	38

За периода 2018 – 2019 г. броят на мъртвородените деца в региона намалява от 3 на 2. Показателят „Мъртвораждаемост" за областта е 2,21‰ , а за страната е 5,56‰. За 2019 г. броят на абортите е 529, с 65 по-малко от предходната година. От тях 502 са извършени по желание, а 27 са спонтанни. За 2019 г. в Търговищка област са починали 1 888 лица, съответно по общини: Търговище – 877, следвана от Попово – 495, Омуртаг – 308, Антоново – 109 и Опака – 99.

Коефицентът на смъртност на 1 000 души население /за страната 15.5‰/:

Област Търговище	Мъже	Жени	Град	Село
17‰	17.3‰	16.6‰	854 /45%/	1034 /55%/

През 2019 г. водещите причини за умиранията в региона са болестите на органите на кръвообращението, новообразуванията и болестите на ендокринната система.

Запазват се значително по-високи стойности на общата смъртност в селата на област Търговище, спрямо градовете. Детската смъртност отразява в значителна степен социално-икономическото и здравно благополучие в региона и е един от най-информативните показатели за оценка на общественото здраве. Коефицент на детска смъртност на 1 000 души население: За област Търговище е 6,7‰ (при 5,6 ‰ за страната). В региона коефициентите са подобно на тези за страната през 2019 г., детската смъртност при момичетата е по-ниска 0 ‰ от тази при момчетата 13,3 ‰. Естественият прираст на населението в областта е трайно отрицателен, като стойностите му остават по-ниски от тези за страната. За 2019 г. той е -8,9 ‰ (-6,7 ‰ за страната). И петте общини в област Търговище са с отрицателен прираст.

Статистическите данни за демографията на населението показват, че продължава утвърждаването на отрицателни тенденции в демографското развитие на региона. Налице е продължаващ процес на застаряване на населението, който се изразява в намаляване на абсолютния брой и относителния дял на населението под 15 години и увеличаване на броя и дела на населението на 65 и повече години. Според преброяването на НСИ към 01.02.2011 г. населението на община Търговище е 57 264 души, към края на годината намалява до 56 868, през 2014 г. в общината живеят вече 55 596 души, през 2016 г. населението наброява 54 428 жители, като населението в под трудоспособна възраст е 8 809 души, в трудоспособна възраст е 32 780, а в над трудоспособна възраст - 12 839 души. Към 31.12.2017 г. по данни на НСИ, населението на общината наброява 54 155 души, като 35 446 живеят в града, а 18 709 в селата на територията на община Търговище. Населението в под трудоспособна възраст е 8 924 души, в трудоспособна възраст е 32 383, а в над трудоспособна възраст - 12 848 души.

Към 31.12.2019 г. по данни на НСИ, населението на общината наброява 53 901 души, като 35 344 живеят в града, а 18 557 в селата на територията на община Търговище.

Таблица 1

Население по пол и местоживеене - община Търговище

Община Търговище	Всичко 53 901	В градовете 35 344	В селата 18 557
Мъже	**25 978**	**16 759**	**9 219**
Жени	**27 923**	**18 585**	**9 338**

Данните са на НСИ към 31.12.2019 г.

Таблица 2

Население под, в и над трудоспособна възраст - община Търговище

Община Търговище	Всичко 53 901	Мъже 25 978	Жени 27 923
Под трудоспособна възраст	9 064	4 543	4 521
В трудоспособна възраст	31 895	16 593	15 302
Над трудоспособна възраст	12 942	4 842	8 100

Данните са на НСИ към 31.12.2019 г.

Естественият прираст на населението на община Търговище за изследвания период е отрицателен, през 2013 г. нараства до минус 315 души, а през 2014 г. е минус 270. През 2017 г. броят на живородените деца в общината е 477, а починалите са 789. Естественият прираст е минус 312. Средногодишният брой на живородените деца в общината през периода е 602. Средната смъртност в Търговище за изследваните години е 838 човека годишно.

През 2019 г. броят на живородените деца в общината е 469, а починалите са 877.

Таблица 3

Естествен прираст на населението – община Търговище.

Община Търговище	Всичко	Мъже	Жени
Живородени	469	242 момчета	227 момичета
Починали	877	451	426

Данните са на НСИ към 31.12.2019 г.

Механичният прираст на населението също е отрицателен. През периода 2007-2010 г. се увеличава от минус 183 на минус 382 души. Намалява през 2013 г. и след това до 2017 г. се увеличава отново, като през последната година той е минус 311 души. Средногодишно в общината за изследваните години са се заселвали по 1002 души и са се изселвали по 1212 души.

Механичният прираст на населението на община Търговище през 2019 г. по данни на НСИ е положителен - 301, заселените са всичко 1739, изселените са 1438.

Таблица 4

Население по етническа група и възраст.

Област Търговище	Възраст в навършени години 10-19 г.	Възраст в навършени години 20-29 г.
1.Българска	4931	5428
2.Турска	4560	5099
3.Ромска	1352	1342
4.Друга	78	121
5.Не се самоопределят	158	179

Данните са на НСИ към 01.02.2011г.

От горепосочената таблица е видно, че децата и младите хора от 10 до 29 год. в област Търговище, са представени основно в три етнически групи: българска - 10359, турска - 9659, ромска - 2694.

5.2. Формално и неформално обучение

Равният достъп до образование означава осигуряване на конституционното право на всички деца да получат съизмеримо по качество образование. Упражняването на това право включва безплатно училищно обучение за придобиване на средно образование, както и непрекъснатото повишаване на образованието и квалификацията. Държавата създава възможности децата да посещават училища със съвременна материално-техническа база и с квалифицирани учители, където те да получават образование, съответстващо на потребностите на съвременния живот.

При осъществяването на образователната дейност не се допускат ограничения или привилегии, основани на различията между учениците и младежите. За онези, които нямат равен старт (недостатъчно добре владеещи български език, лица със специални образователни потребности и/или от етнически уязвими групи), се полагат специални грижи с оглед тяхното пълноценно участие в образователния процес. Равният достъп до образование включва диференциране на грижата спрямо различните потребности на учениците.

Състояние на образователната мрежа от детски градини, училища, ЦПЛР и специализираните обслужващи звена за учебната 2020/2021 г.

Наличната мрежа от образователни институции функциониращи в община Търговище е добре организирана, финансово обезпечена и е съобразена с действащите законови и подзаконови документи, както и с местните, държавни и европейски стратегии за развитие на образованието. Община Търговище създава условия и възможности за усъвършенстване на образователната система, като осигурява различни видове и степени образование.

На територията на общината функционира образователна инфраструктура, която включва институции на предучилищното, общо и професионално образование, както следва:

- 12 общински детски градини, от които 10 в града и 2 в селата;
- 1 частна детска градина в гр. Търговище;
- 21 училища, от които 16 общински и 5 държавни.

Общинските училища се разпределят, както следва: 11 основни и 2 средни, 1 обединено и 1 спортно училище и 1 професионална гимназия.

Държавните училища са: 4 професионални гимназии и 1 специално училище.

Към началото на учебната 2020/2021 г. в системата на общинското предучилищно образование са обхванати **1 705** деца в детските градини, разпределени в 72 групи. От тях 53 групи функционират в град Търговище, а 20 групи в 19 села.

В общинските училища се обучават общо **4 523** ученици, разпределени в 225 паралелки и 45 деца в подготвителни групи в училище разпределени в 3 групи. В държавните училища се обучават общо **1 108** ученици, разпределени в 62 паралелки.

Реализирани са дейности, допринасящи за постигане на целите за провеждане на младежката политика от училищата на територията на община Търговище. Ето и някои от тях на Първо СУ „Свети Седмочисленици" гр. Търговище, Второ СУ "Проф. Никола Маринов",ПГ по ТХВТ "Алеко Константинов", през 2020 г.:

№	Дейност	Срок/Период	Отговорни институции	Изпълнение на дейността
1	„Седмица на Освобождението“ - провеждане на открит урок съвместно с ПК „Възраждане“ Търговище по повод 142 години от освобождението на Търговище.	м. януари 2020 г.	Първо СУ „Св. Седмочисленици“ и ПК „Възраждане“ Търговище	Реализирана
2	Освобождението на Търговище - Поднасяне на цветя пред паметника на българо-руската дружба и на ген. Ернрот; Съвместно участие на ученици и учители с членовете на Патриотичен клуб „Възраждане“ във възстановка на историческите събития.	29 януари 2020	Второ СУ „Проф. Никола Маринов“ и Патриотичен клуб „Възраждане“	Реализирана
3	Поднасяне на цветя пред барелефа на Васил Левски.	19 февруари 2020 г.	Второ СУ „Проф. Никола Маринов“	Реализирана
4	Продукция на клас „Поп пеене“ на Д. Станкова „Песните на 1970”.	м. февруари - март 2020 г.	Второ СУ „Проф. Никола Маринов“	Реализирана
5	3 март - Национален празник на България - участие на знаменосната група в издигане на националния флаг пред Общината.	3 март 2020 г.	Второ СУ „Проф. Никола Маринов“	Реализирана
6	Инициатива на клуб „Посланици на Европа“ в Седмицата на земята - масово засаждане на фиданки, чрез изработване на „зелена стена“, с цел противодействие на климатичните промени.	м. март 2020 г.	Първо СУ „Св. Седмочисленици“	Не е реализирана заради COVID - 19
7	3 март - Национален празник на България - участие в общоградско шествие и поднасяне на цветя на паметника на българо-руската дружба.	м. март 2020 г.	Първо СУ „Св. Седмочисленици“	Реализирана
8	„При баба за Баба Марта“ - празничен концерт на ученици в дом за стари хора и поднасяне на мартенички.	м. март 2020 г.	Първо СУ „Св. Седмочисленици“	Не е реализирана заради COVID - 19
9	„Ден на Земята“ - училищни инициативи с ученици от 5 - 12 клас.	22 април 2020 г.	Второ СУ „Проф. Никола Маринов“	Не е реализирана поради COVID – 19
10	Участие на отбор от Първо СУ в историческа конференция „История и памет“.	м. април 2020 г.	Първо СУ „Св. Седмочисленици“	Не е реализирана заради COVID - 19
11	Великденски концерти с участието на ученици от профил „Изкуства“.	м. април 2020 г.	Второ СУ „Проф. Никола Маринов“	Не е реализирана поради COVID - 19
12	Празничен концерт - 50 години от основаването на Второ СУ „Проф. Никола Маринов“ гр. Търговище.	24 април 2020 г.	Второ СУ „Проф. Никола Маринов“	Не е реализирана поради COVID - 19
13	Ден на Европа - инициативи на Клуб „Европосланици“.	9 май 2020 г.	Второ СУ „Проф. Никола Маринов“	Не е реализирана поради COVID - 19
14	Панаирна седмица - участие на клуб „Млади възрожденци“ в Европейската нощ на музеите; Участие в Националната библиотечна седмица.	14 - 20 май 2020	Второ СУ „Проф. Никола Маринов“	Не е реализирана поради COVID - 19
15	Ден на българската просвета и култура и на славянската писменост - тържества.	24 май 2020 г.	Второ СУ „Проф. Никола Маринов“	Не е реализирана поради COVID - 19
16	Отбелязване на Деня на Европа - „Европа в Търговище“ - изнесена инициатива в регионална библиотека с участието на клуб „Посланици на Европа“.	м. май 2020 г.	Първо СУ „Св. Седмочисленици“, РБ „Петър Стъпов“ и ИЦ „Европа -	Поради ситуацията с COVID-19 е заменена с

			директно“ Шумен	друга инициатива - книжката "Под дъгата на Европа", качена на сайта на библиотеката - двуезично онлайн издание.
17	Участие в „Панорама на професионалните гимназии”.	м. май 2020 г.	ПГТХВТ „Алеко Константинов“, РУО-Търговище и Община Търговище	Реализирана дейност чрез РУО-Търговище
18	Международен ден за защита на детето - инициативи с ученици от начален етап на обучение.	1 юни 2020 г.	Второ СУ „Проф. Никола Маринов“	Не е реализирана поради COVID - 19
19	Ден на Ботев и на загиналите за свободата на България - участие в тържествата.	2 юни 2020 г.	Второ СУ „Проф. Никола Маринов“	Не е реализирана поради COVID - 19
20	Авторски спектакъл по Шекспир на актьора Димитър Караиванов от Държавен куклен театър Търговище, с участието на театралната трупа на Първо СУ.	м. юни 2020 г.	Първо СУ „Св. Седмочисленици“ и Държавен куклен театър - Търговище	Не е реализирана заради COVID - 19
21	Ден на независимостта на България - участие на знаменната група в издигане на националния флаг пред Общината.	22 септември 2020 г.	Второ СУ „Проф. Никола Маринов“	Не е реализирана поради COVID - 19
22	Честване на 60-годишен юбилей на училището.	м. октомври 2020 г.	ПГТХВТ „Алеко Константинов“	Отложена дейност за месец април 2021 г.
23	Седмица на здравословното хранене.	последната седмица на м. ноември 2020 г.	ПГТХВТ „Алеко Константинов“ и РЗИ - Търговище	Нереализирана дейност
24	Национална седмица на четенето - „Приказките оживяват“ - приказни герои от Първо СУ ще посетят детските градини и ще прочетат приказки на децата.	м. ноември 2020 г.	Първо СУ „Св. Седмочисленици“	Не е реализирана заради COVID - 19
25	Коледна благотворителна кампания в подкрепа на децата в нужда.	м. декември 2020 г.	Първо СУ „Св.Седмочисленици“	Не е реализирана заради COVID - 19
26	Коледно кулинарно състезание.	м. декември 2020 г.	ПГТХВТ „Алеко Константинов“	Нереализирана дейност

Политиката за осигуряване на достъп до образование на всички ученици в регионален план се определя от няколко водещи фактора, а именно: безработица и нисък социален статус на населението, високото ниво на емиграция, наличие на рискови групи ученици в неравностойно и уязвимо положение и пр.

Тези обстоятелства обособяват учениците в неравностойно и уязвимо положение като най-рисковите групи.

Преждевременното напускане на училище е значим социален и икономически проблем, който намалява възможностите за реализация на подрастващите на пазара на труда. Това явление създава предпоставки за влошаване на качеството на живот, оказва влияние върху индивидуалните съдби на младите хора, отразява се негативно на благосъстоянието на техните семейства и затруднява възможностите им за развитие.

Преодоляването на проблема изисква интегрирана политика и ангажираност на всички сектори и институции, свързани с образованието и с личностното и професионалното развитие на децата и учениците.

От прилаганите специфични политики за превенция на отпадането по-съществени са: осигуряване на безплатен транспорт за извозването на учениците до населените места, в които функционират средищни училища, осигуряване на позитивна образователна среда – училищен климат, позитивна атмосфера на взаимоотношения, управление; задължителна квалификация на педагогическите специалисти, насочена към идентифициране и справяне със случаите на риск от отпадане/преждевременно напускане на училище; повишаване на обхвата в целодневна организация на учебния ден и подобряване на достъпа до разнообразни извънкласни и извънучилищни дейности на деца и ученици, застрашени от отпадане; работата с родителската общност; реализиране на политики за интегрирано обучение на деца и ученици със специални образователни потребности, включително осигуряване на достъпна архитектурна среда; реализиране на политики за преодоляване обособяването по етническа принадлежност на децата и учениците в образователните институции; предлагат се неприсъствени форми на обучение, както и в паралелки със задочна и вечерна форма на обучение по професионална подготовка за ученици над-16 годишна възраст.

Основните причини за отпадане от училище се групират в няколко основни категории: социално-икономически, образователни и етнокултурни. Най-ясно процесът се проявява в градския квартал „Малчо Малчев” и в селата с преобладаващо ромско население.

В тази връзка с Постановление № 100/08.06.2018 г. на Министерски съвет се регламентира създаването и функционирането на Механизъм за съвместна работа на институциите по обхващане, включване и предотвратяване на отпадането от образователната система на деца и ученици в задължителна предучилищна и училищна възраст. Преодоляването на проблема изисква интегрирана политика и ангажираност на всички сектори и институции, свързани с образованието и с личностното и професионалното развитие на децата и учениците. Ето защо усилията на училищните ръководства са насочени в три основни направления:

- превенция на преждевременното напускане на училище;
- реинтегриране и интервенция срещу преждевременно напуснали ученици;
- компенсиране на преждевременното напускане на училище.

ЦПЛР-ОДК Търговище предлага дейности, свързани с развитието на интересите, способностите и компетентностите на децата и учениците в областта на науките, технологиите, изкуствата, спорта и кариерно ориентиране и консултиране. Наблюденията показват, че участниците в заниманията и проявите нямат проблемно поведение, тъй като основното ядро деца и ученици в тях не са носители на такова поведение. Когато се включат деца във вече изградени групи, те или се стремят да се идентифицират с останалите, за да получат признание, одобрение и приемане или напускат групата. В този смисъл, ЦПЛР-ОДК Търговище е институция, която се явява място, на което е създадена подходяща среда за преодоляване на проблемно поведение чрез практически дейности. В тази връзка се разширяват непрекъснато възможностите за включване в занимания, чрез промяна на тези, които не привличат участници или създаване на нови, свързани с интересите на децата и учениците.

През учебната 2020/2021 г. продължава дейността по традиционните за институцията форми и въвеждането на нови, съгласно изискванията на чл. 49, ал. 1, т. 1 - т. 6 от ЗПУО и Наредбата за приобщаващото образование. Ще се акцентира върху следното:

- създалата се епидемична обстановка в страната налага редуциране на публичните прояви, свързани с дейността на ЦПЛР-ОДК Търговище - подобен тип прояви са насочени към общността като цяло. Въвеждане на нови форми, адекватни и актуални

за общността. Увеличаване на формите за работа с родителите, свързани с подкрепа за личностното развитие на децата и учениците /от дистанция, онлайн/.

- масови публични прояви - спортни състезания, градски празници, хепанинги, пленери, творчески лагери, детски парад на песента и пр.
- институцията ЦПЛР-ОДК Търговище реализира две прояви на национално и регионално ниво - Национален конкурс „България в картини и слово" за литературни произведения, рисунка и мултимедийна презентация/видеоклип, който от 2019 г. е с международно участие. Проявата е включена в Националния календар за изяви по интереси за децата и учениците за учебната 2020/2021 година на МОН.
- на всички деца и ученици, участници в ЦПЛР-ОДК Търговище се осигуряват непрекъснато възможности за участия в национални и международни прояви;
- направени са реални стъпки за привличане на млади и добре подготвени педагогически специалисти, които притежават умения за осъществяване на приобщаващо образование. Към момента средната възраст на педагогическите специалисти в Центъра е 43 години, като се отчита намаление с предходни години.

Към момента в ЦПЛР-ОДК Търговище се осъществяват дейности в целогодишни занимания, временни групи и занимания през ваканцията. Деца и ученици, на възраст от 5 до 18 години са потребителите на различни занимания за развитие на техните дарби и талант. Около половината от посещаващите Центъра се занимават със спорт, а останалите са предпочели областите изкуство, наука, технологии и гражданско образование. Към Центъра функционира Търговищкият ученически парламент - форма на ученическо самоуправление за учениците от гимназиален етап на училищата от града и кариерно ориентиране и консултиране.

Дейността се осъществява от педагогически и непедагогически персонал, представен в следната таблица:

Учебна година	Брой групи	Брой деца и ученици, обхванати в групите	Брой организирани изяви	Брой участия в изяви на регионално, национално и международно ниво	Персонал, назначен по трудови правоотношения (щ. бр.)	
					Педагогически	Непедагогически
ЦПЛР-ОДК Търговище 2019/2020	45	582	50	72	10,5	4,5 /вкл. 2 кариерни консултанти/
ЦПЛР-ОДК Търговище 2020/2021	48	611	43	50	11,5	4,5 /вкл. 2 кариерни консултанти/

Продължава дейността на всички форми и включване на нова с 11,5 педагогически специалисти, 611 деца и ученици от 5 до 18 години, разпределени в 48 постоянни групи, временно действащи групи през учебната година - 5 бр. и временно действащи групи през ваканциите - 10 бр. Новата клубна форма е «Спортна стрелба».

Организирането и провеждането на Осми национален конкурс с международно участие „България в картини и слово" 2021 година, включен в Национален календар за изяви по интереси на децата и учениците за учебната 2020/2021 г. на МОН ще разшири формата на

конкурса на международно ниво и ще допринесе за популяризирането на историческите, културните и обществените забележителности на нашата област и страната като цяло.

През годината ще продължи реализирането на заложените в стратегията на институцията дейности за подобряване на здравословното състояние на децата чрез спорт, здравословно хранене и опазване на околната среда. Изграждане на цялостна концепция за работа през лятната ваканция и разработване на програма за лятна работа със задължително включване на три направления - екологично образование, изкуства и спорт, цели да се подобри качеството на предлаганите услуги по време на ваканцията.

Значима стъпка напред в осигуряването на равен достъп до качествено образование от страна на Държавата е въвеждането с новия закон на валидирането - оценяване и признаване на компетентности, придобити чрез неформално обучение и информално учене. Този процес вече се прилага в училищата и осигурява достъп до обучение за придобиване на образователна степен и/или професионална квалификация и улесняване на достъпа до пазара на труда. С новите промени със Закона за училищното и предучилищното образование и обучение се дава възможност професионалните гимназии да издават документ, който да доказва придобитите извън формалното образование знания и умения, включително и на работното място.

Младежите, отпаднали от системата на образованието, нямат придобита степен на професионална квалификация и възможностите им за завръщане в системата на образованието са ограничени. За младите хора, навършили 16 години - неграмотни и слабограмотни, към дирекциите „Бюро по труда” се осигурява обучение за огрaмотяване по проекти, финансирани по Оперативна програма „Развитие на човешките ресурси”.

За осигуряване на възможност за придобиване на трудов стаж на безработни младежи, завършили висше образование, с цел улесняване прехода между образование и заетост в институции от публичната администрация, са включени, съответно по различни Национални програми като „Старт в кариерата” и др. Организирани са срещи със млади хора, завършващи средно образование, за информиране възможностите за трудовата им реализация.

С Решение № 5 по Протокол № 21 от 26.02.2013 г. Общински съвет Търговище приема Наредба за условията и реда за стимулиране на деца и младежи с изявени дарби от Община Търговище. Наредбата е изменена и допълнена с Решение № 5 по Протокол № 48 от 27.03.2019 г. През 2020 година по Наредбата са отпуснати общо 61 стипендии от комисията по стипендиите в размер на 19 398 лв., както следва:

- 1 стипендия „Търговищко дарование“, в размер на три минимални работни заплати;

- 3 годишни стипендии в областите „Образование, наука и техника”, „Изкуство и култура“ и „Спорт“, в размер на две минимални работни заплати;

- 57 месечни стипендии в размер на 1/5 от минималната работна заплата за период от два месеца, като от тях 16 са в област „Образование, наука и техника”, 17 са в област „Изкуство и култура” и 24 са в област „Спорт”.

През 2020 г. не са отпускани стипендии по Националната програма за децата с изявени дарби, поради липсата на кандидатствали ученици от училищата.

Съгласно Наредбата за символиката на Община Търговище, глава Четвърта, раздел IV - Годишна награда за образование и наука, в края на месец октомври 2020 г., в навечерието на 1 ноември - Денят на народните будители, с грамота за образование и наука и парична награда в размер на 100 лв. са наградени 4 ученици от 4 общински училища за високи постижения и завоювани награди от национални и международни състезания, олимпиади и конкурси в хуманитарната и природо-математическата област и в областта на спорта. Награждаването на отличените ученици се състоя в Община Търговище.

През 2020 г. поради усложнената епидемиологична обстановка в страната заради пандемията Ковид-19, се наложи Община Търговище да не осъществи утвърдената през годините добра практика за осигуряване на летен отдих на деца и ученици с изявени дарби в общинската почивна база в град Балчик.

В ЦПЛР-ОДК Търговище е изградена система на поощряване с морални и материални награди. За всички участници в целогодишните форми се води информация за тяхното развитие и техните постижения. На Педагогически съвет са приети символите на институцията и е определен дизайнът на отличията и грамотите, които се връчват при провеждането на традиционните прояви. Системно се осигуряват за децата и учениците много награди от спонсори, някои от които традиционно подкрепят дейността на Центъра. Така се стимулира участието на деца и ученици в различни общински прояви.

Децата и учениците, включени в групите на ЦПЛР-ОДК Търговище са носители на много национални и международни отличия. За три поредни учебни години, преподаватели и ученици са участвали в редица международни и национални конкурси и състезания и са получили престижни награди, обобщени в следната таблица:

№	Учебни години	Международни конкурси Участия награди		Национални конкурси Участия награди		Регионални конкурси Участия награди	
1.	2017/2018 г.	508	113	738	365	66	31
2.	2018/2019 г.	515	65	536	290	59	35
3.	2019/2020 г.	340	49	394	229	-	-

Безспорни са постиженията от международни и национални участия на децата и младежите от ЦПЛР-ОДК Търговище. За постигнатите резултати на много от тях са отпускани стипендии за развитие на дарбите им, годишни стипендии, осигурени от юридически лица, също много грамоти, плакети, медали за представянето им в общински празници, фестивали, концерти, изложби, пленери и др. За всички спортни състезания от ученическите игри и от проведени общински състезания се осигуряват грамоти, флагчета и медали за участниците.

Постигането на качествено образование предполага максимално насърчаване на учениците да посещават училище и активно да участват в образователно-възпитателния процес.

5.3. Младежка заетост

В условията на пазарна икономика от най-важно значение за младите хора е предстоящото им трудово и социално реализиране. В Националния План се залагат добри перспективи за осигуряване на заетост, поддържане и подобряване условията на труд, както и добра среда за разширяване на възможностите за интегриране.

Причините за младежка безработица могат да се обединят в няколко аспекта:

- дисбаланс между реалното търсене на пазара на труда и младежите с определено професионално направление;
- занижено равнище на професионална квалификация, дължащо се на слаба практическа подготовка и ниска информираност;
- слабо търсена или неточна професионална ориентация;
- липсата на трудов опит, който е основен фактор за всеки работодател при подбор на кадри;
- демотивация от предлаганото заплащане при несъобразяване или пренебрегване на дадената квалификация;

- малко на брой работодатели инвестират в обучението и квалификацията на младите работници и служители*;*
- ниска производителност и адаптивност на младите хора.

Към 30.11.2019 г. средногодишният брой и равнище на безработица сред младите хора от Община Търговище е съответно 162 безработни лица, 10% безработица. 19 безработни лица до 29 г. са включени в обучение за професионална квалификация. 431 младежи са консултирани за професионално развитие. 2 - ма са включени в новата услуга „Консултация и менторство след започване на работа". Към 30.11.2019 г. постъпилите на работа са 293 младежи.

По Оперативна програма „Развитие на човешките ресурси" , схема „Обучение и заетост на младите хора", 9 младежи с основно образование са придобили трудов стаж, 10 младежи със средно образование са придобили трудов стаж и 21 с висше образование. Насочените към подходящите свободни работни места младежи от ДБТ Търговище са 254, на 447 младежи са изготвени индивидуални планове за действие, а в Ателието за търсене на работа са консултирани 315 младежи.

Средногодишният брой и равнище на безработица сред младите хора **към 30.11. 2020** г. е съответно 201 безработни лица и 11,6% от регистрираните средно месечно безработни лица. 33 безработни лица до 29 г. са включени в обучение за професионална квалификация. 270 младежи са консултирани за професионално развитие. 11 са включени в услугата „Консултация и менторство след започване на работа". Постъпили на работа са 500 младежи. Към 30.11.2020 г. 34 младежи са от групите в неравностойно положение на пазара на труда.

За 2020 г. в Плана си за действие ДБТ Търговище планира: по Оперативна програма „Развитие на човешките ресурси" , схема „Обучение и заетост на младите хора", 12 младежи с основно образование да придобият трудов стаж, 15 младежи със средно образование да придобият трудов стаж и 25 с висше образование. Насочените към подходящите свободни работни места младежи от ДБТ Търговище да са 300, на 490 младежи да се изготвят индивидуални планове за действие, а в Ателието за търсене на работа да се консултират 350 младежи.

Утвърдените проекти, финансирани от други източници, както и действието на схеми „Младежка заетост" „Обучение и заетост на младите хора" ," Работа" от Оперативна програма „Развитие на човешките ресурси" и др. ще доведат до устойчиво интегриране на пазара на труда на младите хора чрез осигуряване на обучения и субсидия за продължителна заетост. През 2020 г. Дирекция „Бюро по труда" гр. Търговище, активно работи по реализацията на Националния план за изпълнение на Европейската гаранция за младежта и подписаното споразумение със социалните партньори - кметове на общини, регионални организации на работодателите, работниците и служителите, РУО на МОН, НПО и младежки организации. В срещите с работодатели при разкриване на свободни работни места и устройване на работа приоритетно се предлагат младежи. Активно се работи по възможностите за устройване на работа на младежи със средно, средно - професионално и висше образование. Използвани са всички възможности предлагани от субсидираната заетост - програми, мерки за заетост, схеми на Оперативна програма „Развитие на човешките ресурси".

5.4. Достъп до информация и услуги

Един от приоритетите в политиката на Община Търговище е повишаване качеството и достъпът до информационни услуги в подкрепа на младежкото развитие.

Днес източниците на масова обществена информация: електронни и печатни медии, образователни институции, обществени библиотеки и др., имат ключова роля за събирането, организирането и ползването на информация и за осигуряването на достъп до широк кръг

информационни източници. Община Търговище има изградена много добра културна инфраструктура в това отношение – обществени библиотеки, музеи, читалища. Те изпълняват и ролята на памет за миналото като събират, съхраняват и осигуряват достъп до материали, свързани с историята на общността или на отделни личности. Чрез предлагането на разнообразна информация те подпомагат хората да участват компетентно при обсъждането и вземането на решения по ключови проблеми. Културните институции на територията на града успешно си сътрудничат с други организации, за да оползотворят по най-добрия начин ресурсите, с които разполагат: с Център за младежки дейности и инициативи – Търговище, ЦПЛР ОДК Търговище и др.

Бързото нарастване на обема на достъпната информация и продължаващите технологични промени вече имат значителен ефект върху обществените библиотеки и услугите, които те предлагат.

Изпълнението на заложените дейности в плана, чийто отговорник е ЦМДИ, гр. Търговище през 2020 г. са изцяло повлияни от възникналата ситуация в страната във връзка с пандемията. Голяма част от планираните прояви не са осъществени по обясними причини. Младежкият консултативен кабинет продължи функционирането си през творческия сезон, предлагайки безплатни консултации – индивидуални, по график. Дежурства в него дават ежеседмично психолог и психотерапевт. През периодите на затваряне кабинетът не работи. Реализирани са два броя тренинги – обучения на младежи на възраст 15–18 години.

Първият е свързан с обучение за личностно развитие „Навици за успех“ – м. октомври 2020 г., а вторият тренинг – през м. декември – „Дерзая“. За първи път са осъществени онлайн и независимо от сложностите в продължение на два пълни почивни дни младежи от Търговище се обучават чрез игри и преживявания , използвайки много иновативни онлайн и офлайн инструменти - движение, предизвикателства, дискусии, видео и игри.

През м. февруари се проведе заключителният етап от 20–я общински конкурс за творчество „Слово и багра “ за литература под надслов: „ Ако бях на твое място щях да….“

По повод Първи март-ден на самодейността и любителското творчество е осъществен голям празничен концерт „Любовта без която не можем“ / 27.02./, в който своя талант и умения показват деца от всички групи и школи, занимаващи се в Младежкия дом.

Не е проведен общинския конкурс за изработване на творби от рециклирани материали **“Еко фантазии“ поради пандемията**. Конкурсът традиционно е посветен и на Седмицата на Земята. Целта - да бъде провокирано творческото мислене на младежите към артистично рециклиране на ненужни вещи или материали и да даде възможност за изява.

Основните направления за работа: художествено-творческа и концертна дейност и работа по национални младежки програми и инициативи. Творческият сезон за всички формации към ЦМДИ за съжаление не можа да се случи по планираната предварително програма. След трите месеца на затваряне –март, април, май– през юни, отново се възобновява работата. Проведен е заключителен концерт на открито на ДФА „Шарено герданче“. По повод 24 май – деня на славянската писменост и култура, на официална церемония в навечерието на Първи ноември – ден на народните будители, Центърът за младежки дейности и инициативи, спечели годишна награда за изкуство и култура за значимо обогатяване на културната ситуация в общината. Отличието се присъжда на Младежки дом-Търговище в категорията „Мениджмънт и администрация на културата“ за утвърждаването му като културно-информационен и творчески център на младите хора от община Търговище и по повод 45 години от създаването му. Светла Стаменова – ръководител на ДФА – певици получи годишната награда за изкуство и култура на Община Търговище в категория „Сценични изкуства“, като вокален диригент на ПФА „Мизия” и художествен ръководител на ДФА „Шарено герданче” към Младежки дом-Търговище.

Въпреки усложнената епидемиологична обстановка ДФА „Шарено герданче“ затвърди водещи позиции в певческото изкуство. Вокалната група на ДФА с ръководител Светла Стаменова завоюва награди от националния конкурс „Пиленце пее“- гр.София ,спечели много отличия от Международния фестивал „Българска душа на Святата земя“, гр.Бат Ям, Израел, 2020 г. - шесто издание на фестивала. И двете прояви се осъществяват онлайн. Групата получава покана за участие в „Иде нашенската музика“ по БНТ.

Школата по естрадно пеене и представителите и завоюват отличия от международен конкурс за изпълнители на българска и популярна песен „Северно сияние”- гр. Русе.

Клуб "Батик", с ръководител Славка Георгиева, печели отличия от Международен културен форум „Велики Преслав - история на цял един народ“.

В ЦПЛР-ОДК Търговище продължава през 2020 г., дейността по проект „Подкрепа за успех” по ОП „Наука и образование за интелигентен растеж” 2014. Осъществяване на обща и допълнителна подкрепа чрез кариерно ориентиране, създаване мотивация за продължаване на образованието, кариерно ориентиране на ученици от прогимназиален етап, ученици в риск от преждевременно напускане на образователната система. Онлайн е проведено изложение „Информиран избор за разумно бъдеще", през периода 19 май-4 юни 2020 г. Проведена е разяснителна кампания съвместно с РУО Търговище за прием на ученици след 7 кл. в профилираните и професионални гимназии, средни и обединени училища в Област Търговище.Представени са презентации и филми на общо 16 училища на територията на областта. Отчетени са над 2 300 преглеждания в Facebook профила а ЦПЛР-Кариерно ориентиране, уеб- сайтовете ЦПЛР- ОДК и средните училища, YouTube и други информационни канали. Проведена анкета за ученици. На изложението са представени възможностите за кандидатстване след завършване на седми клас в училищата на общината. Проявата е реализирана със съдействието на всички училища на територията на областта, съвместно с община Търговище. В ЦПЛР- ОДК Търговище се осъществяват младежки дейности, дискусионни срещи, доброволчески инициативи и др. с 13 ученици от Търговищки ученически парламент. Прояви за 2020г.:

1. Отбелязване на 17 февруари - Ден на спонтанните актове на доброта - посещение на Дневен център за пълнолетни лица с увреждания, гр. Търговище

2.Тържествена заключителна среща на ТУП и официално връчване на грамоти за активна дейност на младежите, завършващи средно образование.

3.Участие в благотворителна кампания на НПО "People to people - The Dolphins", гр. Варна - изработване на коледни картички и участие в благотворителен базар. Средствата са за подпомагане на Център за социална рехабилитация и интеграция на деца с увреждания "Живот под дъгата"-ноември/декември 2020 г.

Извършено кариерно консултиране и информиране на ученици в основните училища в област Търговище.

ЦПЛР-ОДК поддържа колективни и индивидуални, постоянни и временни организационни педагогически форми в областта на науката и технологиите, изкуствата и спорта. Постоянните се посещават от 611 деца и ученици на възраст от 5 до 18 години, разпределени в 48 целогодишни групи. Във временни групи се реализира подготовка за конкретни участия и изяви през годината. Осъществена е дейност в 5 временни групи през учебната година и 10 през ваканциите. Изпълнени са 15 публични изяви на общинско ниво. Проведени са 45 групови обучения по кариерно ориентиране. Реализирани са международни и национални участия на учениците, посещаващи формите в центъра, от които са спечелени общо 264 награди.

Популяризиране статута на VII-ти национален конкурс "България в картини и слово" - информиране на училищата в страната, български училища в чужбина, Центрове за подкрепа за личностно развитие, читалища, младежки домове, школи по изкуства, местни и

регионални медии и др. Проведено тържествено награждаване на участниците в VII-ти национален конкурс "България в картини и слово". В националния конкурс са представени 689 творби /рисунки, литературни произведения, мултимедийни продукти - презентации и видеоклипове/ на ученици от 26 областни центъра на страната и международно участие на деца от Молдова и Франция.

Проведени са турнири от Годишния календар на ученическите спортни игри по футбол, волейбол баскетбол и тенис на маса. Организирани са и допълнителни спортни прояви извън календара на ученическите игри. Информиране на ръководствата на училищата в община Търговище и организиране на представители за провеждането на общински етапи на ученическите турнири и игри.

Заради пандемията COVID-19 Регионална библиотка „П. Стъпов“ беше принудена да въведе ограничения за влизане, да намали обхвата на услугите, които предоставя и да промени формата на програмите, които обикновено се провеждат в библиотеката (за насърчаване на четенето и за информационна грамотност) като ги проведе в онлайн среда.

През изминалата 2020 г. в библиотеката се проведоха следните културно-масови прояви, свързани с младежта:

На фейсбук страницата на библиотеката през цялата година се предоставяше информация, свързана с възможностите и ресурсите на библиотеката. Ученици от града имаха възможност да се запознаят със сайта на библиотеката, представеният в интернет електронен каталог, Дигиталната библиотека - „Мост през вековете” – Търговище, начините за търсене и ползване на информация в тях.

Съхраняването, опазването и предаването на поколенията на световното културно наследство е немислимо без процесите на дигитализация и неограничения достъп онлайн. Голяма част от обектите на историческата памет се съхраняват в библиотеката и днес те са едни от най-активните участници в процесите на изграждане на дигитални архиви на своите богати колекции.

Новият сайт на Регионална библиотека „Петър Стъпов“ е създаден в резултат от реализирането на проект, финансиран от Фондация „Глобални библиотеки - България” през 2016 г. Дигиталната библиотека осигурява платформа в интернет пространството за широк достъп в електронен вид на документалното и нематериалното културно - историческо наследство в Търговищки регион и популяризирането му на местно, национално и международно ниво. Учениците се запознаха с особеностите на новата Дигитална библиотека и уникалната местна информация, която могат да ползват от нея.

На 01.04.2020 г. Регионална библиотека Търговище стана част от започналата преди единадесет години европейска кампания за дигитална и онлайн грамотност All Digital Week, която има за цел да мотивира европейците да се възползват от възможностите на дигиталния свят. С нарастващата цифровизация на медиите, цифровата медийна грамотност се превърна в неразделна част от дигиталните умения през 21 век - нещо, което сега е изключително важно заради предизвикателствата на епидемиологичната криза. Верен на мисията си да работи за интегрирането на всички членове на общността в глобалното информационно общество, екипът на библиотека „П. Стъпов“ се включи в първата европейска кампания за дезинформация и фалшиви новини „Разяснете вашите факти!“ по проект „Get your facts straight”. Периодично на Фейсбук страницата на библиотеката бяха публикувани информационни материали за кампанията.

От 02.04 – 23.04.2020 г. заради извънредното положение, обявено в страната, маратонът на четенето се проведе онлайн. От библиотеката приканиха младежите от града да прочетат на глас страници от свое любимо литературно произведение.

На фейсбук страницата на Регионална библиотека „Петър Стъпов“, както и с хаштаг #МаратонНаЧетенето бяха изпратини снимки и видеа на ученици, които четат детски книжки или стихотворения, или други произведения, сами или с любимите си хора

На 9.05.2020 г. беше представена в онлайн среда книгата “Под дъгата на Европа” написана от младежи от Търговище – посланици на Европейския парламент. Възпитаниците на Първо СУ “Св. Седмочисленици” работиха по онлайн изданието в партньорство с инф.център “Европа директно” в Шумен и Регионална библиотека“Петър Стъпов“.“Приказки под дъгата на Европа” е двуезично издание за деца. Младежите разказват истински истории за места, герои и събития от реалността. Някои от приказките са авторски, а за други е черпено вдъхновение от действителни случки. Книгата е опит да се покаже, че точно сега е важно да сме по-загрижени един за друг и заедно да посрещаме предизвикателствата, които носи COVID-19. Учениците обясниха идеята си книгата да бъде онлайн защото: „Вярваме, че социалното дистанциране е единственото ефективно решение, но то не пречи на свободната комуникация. Връзката с външния свят е възможна виртуално – чрез интернет и социалните медии. Затова избрахме формат, чрез който историите ни да достигнат до читатели от всяка точка на света“

На 26.06.2020 г. по повод 170 годишнината от рождението на Иван Вазов, на страницата на библиотеката във фейсбук във видео формат беше показан планирания открит урок на тема „Опълченците на Шипка“. Седмокласниците от Първо СУ „Свети Седмочисленици“ в Търговище почетоха Вазовото творчество, като демонстрираха учене чрез преживяване. В урока се включиха възстановчиците от Национално дружество „Традиция“. Те влязоха в класната стая, преоблечени като опълченци, и пресъздадоха картини от славните боеве на върха. Така думите, излезли от перото на обичния поет, полетяха през времето и се настаниха между учениците. Словото на Вазов се лееше през целия час, звучаха откъси и от други негови творби и така урокът стана още по-жив, пъстър и полезен.

5.5. Младежко доброволчество

Доброволчеството дава множество възможности на младите хора да изразят своя порив към хуманност и грижа за другите, както и да се утвърдят общочовешките ценности сред младото поколение. Нараства готовността на младите хора да участват в доброволчески акции. По въпросите на доброволчеството на територията на Община Търговище работят активно следните организации: Българският младежки Червен кръст, Клуб на Нестопанските организации, Регионална здравна инспекция, ЦПЛР - ОДК Търговище с ученици от Търговищкия ученически парламент, Общински съвет по наркотични вещества и др.

Български младежки Червен кръст е предпочитана неправителствена организация от търговищките младежи. В нея те намират подкрепяща среда и възможност да развият полезни житейски и социални умения. БМЧК им предоставя поле за изява. Младежите планират, организират и провеждат кампании, демонстрации и обучения за свои връстници.

В организацията непрекъснато постъпват нови доброволци. Дейността на БМЧК се осъществява на клубен принцип, като клубовете на БМЧК се изграждат на доброволна и равноправна основа. Всеки клуб определя самостоятелно своята организация на работа и ръководство. Благодарение на това, младежите вземат сами своите решения, планират дейностите си и носят отговорност за тяхното изпълнение.

Запознаването с основополагащите принципи на Червения кръст и произтичащите от тях ценности е част от обучението, което всички новопостъпили доброволци преминават. Като следват тези принципи в цялата си доброволна дейност, младите хора се превръщат в носители на промяната към едно общество с устойчиви ценности, способно да осъществява взаимопомощ и подкрепа. Обучението на младежите за оказване на първа помощ е

традиционна дейност за Българския младежки Червен кръст. Тя е основна дейност на Младежкия авариен екип. Знанията по първа психологична помощ и психосоциална подкрепа са в помощ на доброволците при провеждане на обучения в училище, при работата им по социално- помощна дейност, спомагат за сплотяването на екипа.

БМЧК Търговище работи в партньорство с много други местни организации. Доброволците подкрепят общи инициативи и привличат участници от други структури в своите.

5.6. Здравословен начин на живот

Основните причини за влошаване на здравето на българските граждани, в това число и младежите са бедността, безработицата, влошена структура на доходите и потреблението, неблагоприятна околна и жилищна среда, нездравословният начин на живот, свързан с непълноценното хранене, дистрес, съчетани и с други рискови фактори, като тютюнопушене, злоупотреба с алкохол, употреба на наркотични вещества, ниска двигателна активност, нараства разпространението на ХИВ/ СПИН и полово предаваните болести, затвърждава се тенденцията след напускане на училище голяма част от младите хора да прекратяват заниманията си със спорт и да не водят здравословен начин на живот и др. За съжаление всичките тези тревожни тенденции не са чужди и за Община Търговище.

Всяка година се изготвя комплексна оценка на здравословното състояние на учениците от организираните колективи в област Търговище. Оценката се изготвя съгласно изискванията на Наредба №8 от 3 ноември 2016 г. за профилактичните прегледи и диспансеризацията, Наредба №3 от 2000 г. за здравните кабинети в училища и детски заведения и на база постъпилите унифицирани таблици, предоставени от медицинските специалисти към здравните кабинети.

През 2019 г. на годишен профилактичен преглед от 34 начални, основни и средни общообразователни училища и професионални гимназии са подлежали 8904 ученика на възраст от 7 до 18 години, организирани в 449 паралелки. Учениците на възраст 7 – 14 г. са 5305, а тези на 14 – 18 години – 3599.

По пол разпределението е както следва:

- момчета на възраст 14 – 18 г. – 21.88%
- момичета на възраст 14 – 18 г. – 18.54%

През 2019 г. с профилактичен преглед са обхванати 8560 подрастващи – 96.14%. С 0.78% се е увеличил делът на прегледаните профилактично ученици в сравнение с 2018 г., когато обхватът е 95.36%.

През 2019 г. в РЗИ – Търговище е получена информация за ръста и теглото на 8904 ученици /100%/, от които 3599 във възрастовата група 14 – 18 години.

При учениците на възраст от 14 до 18 г. в границите на нормата по отношение на ръста са 74.08% от момчетата и 70.43% от момичетата. В границите на разширената норма попадат 19.15% от момчетата и 21.99% от момичетата. Извън нормата, съответно с повече от 2 стандартни отклонения под нея, са 2.36% от момчетата и 2.67% от момичетата, а над нея 4.41% от момчетата и 4.91% от момичетата.

Процентният дял на лицата с отклонения в ръста е незначителен и при двата пола. Наблюдава се увеличение на процента на учениците с ръст в групата извън нормата.

По отношение на телесната маса при учениците на възраст от 14 до 18 год. с нормална телесната маса са 69.56% от момчетата и 68.56% от момичетата. В границите на разширената норма попадат 20.48% от момчетата и 21.08% от момичетата. Под границите на разширената норма са 2.26% от момчетата и 3.09% от момичетата, а с наднормено тегло – 7.7% от момчетата и 7.27% от момичетата.

През 2019 г. се е увеличил процентът на учениците с тегло под и над нормата.

Оценката на физическата дееспособност на учениците се извършва от преподавателите по физическо възпитание и спорт в училищата. Отчита се в анализа по броя ученици, получили оценка над среден (3) в часовете по ФВС. Данните сочат, че 99.49% от момчетата и 98.06% от момичетата от 14 до 18 години са с добра физическа дееспособност. Относителният дял на освободените от часовете по ФВС ученици е 1.22% при 2.18% през 2018 г. и 1.26% за 2017 г.

През 2019 г. 105 ученика от Центъра за специална образователна подготовка – гр. Търговище и I СУ – гр. Търговище са включени в групи по лечебна физкултура поради наличие на рехабилитатор в училищата.

На годишен профилактичен преглед през 2019 г. са преминали 8560 – 96.14% от подлежащите ученици при 95.36% за 2018 г. и 95.88% за 2017 г.

Регистрирани са 1264 заболявания, т.е. 147.66‰ при 133‰ за 2018 г. и 128.76‰ за 2017 г.

Водещ проблем, установяван по време на профилактичните прегледи, продължава да бъде затлъстяването – 735 ученика от обхванатите с профилактични прегледи са със затлъстяване, т. е. 85.86‰ при 75.48‰ за 2018 г. и 74.76‰ за 2017 г. В структурата на регистрираните заболявания относителният дял е 58.15% в сравнение с 2018 г. - 56.73% и с 2017 г. - 58.06%.

- На второ място са очните заболявания, главно аномалии в рефракцията и акомодацията и смущения в зрението – при 137 ученика от обхванатите с профилактични прегледи, т.е. 16‰ при 14.33‰ за 2018 г. и 14.34‰ за 2017 г. В структурата на регистрираните заболявания относителният дял на учениците с проблеми в зрението е 10.84% при 10.77% за 2018 г. и 11.14% за 2017 г.

- Астмата е на трето място в структурата на заболеваемостта в ученическа възраст. Регистрирана е при 104 ученика от обхванатите с профилактични прегледи, т.е. 12.15‰ при 10.98‰ за 2018 г. и 9.34‰ за 2017 г. и относителен дял 8.23% от регистрираните заболявания при 8.25% за 2018 г. и 7.26% за 2017 г.
- На четвърто място са „болести на ухото и мастоидния израстък" – 48 ученика – 5.6‰ при 4.37‰ за 2018 г. и 4.02‰ за 2017 г. и относителен дял 3.8% при 3.28% за 2018 г. и 3.12% за 2017 г.
- Вродени аномалии – при 20 ученика – 2.34‰ при 3.47‰ за 2018 г. и 2.28‰ за 2017 г. и относителен дял 1.58% при 2.61% за 2018 г. и 1.77% за 2017 г.

Увеличение се наблюдава при заболяванията: „злокачествени новообразувания" – 0.82‰ при 0.45‰ за 2018 г.; „неврози" – 0.82‰ при 0.45‰ за 2018 г.; „специални симптоми и синдроми" – 2.34‰ при 0.78‰ за 2018 г.; „ДЦП" – 1.98‰ при 1.68‰ за 2018 г.; „нарушение на рефракцията и акомодацията" – 6.89‰ при 6‰ за 2018 г.; „хипертонична болест" – 1.52‰ при 0.78‰ за 2018 г.

С намалена честота са „болести на кръвта и кръвотворните органи", „специфично забавяне в развитието", „епилепсия", „ гръбначни изкривявания".

Наблюдението на заболеваемостта в областта през последните години показва, че на преден план излизат заболявания, свързани по-скоро с начина на живот – обездвижване, неправилно хранене, дълъг престой пред компютъра и др.

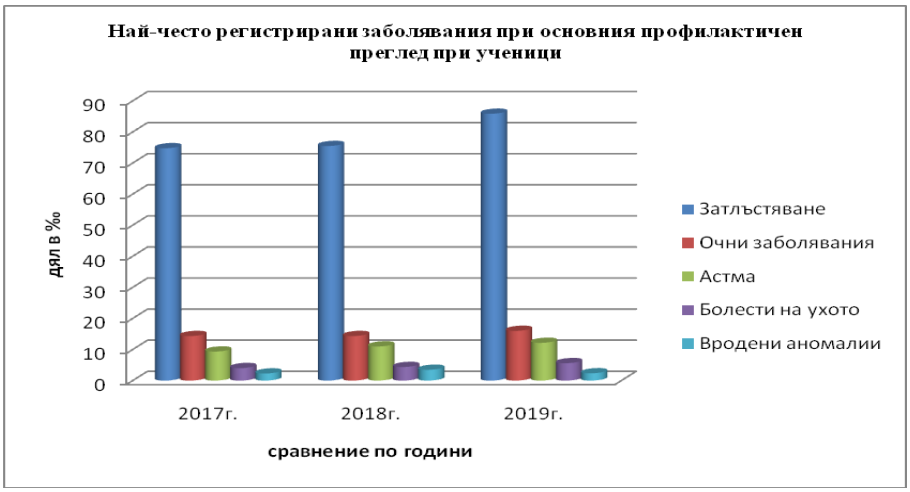

Наличните данни за регистрираните заболявания при профилактичните прегледи дават възможност да се анализира здравословното състояние на учениците в преходните периоди от развитието им – първи, седми и десети клас.

При учениците от десети клас с профилактичен преглед са обхванати 736 ученика – 91.66% при 93.06% за 2018 г. и и 91.42% за 2017 г. Регистрирани са 90 заболявания – 122.28 от обхвнатите с профилактичен преглед ученици имат здравословен проблем при 73.45‰ за 2018 г. и 131‰ за 2017 г., т.е. наблюдава се увеличение на заболеваемостта при седемнадесет годишните.

- Затлъстяване – 65.22‰ при 44.07‰ за 2018 г. и 66.20‰ за 2017 г.
- С болести на окото са – 16.3‰ при 11.3‰ за 2018 г. и 27.59‰ за 2017 г.
- Астма – 4‰ при 4.52‰ за 2018 г. и 5.52‰ за 2017 г.

От данните се вижда, че на първо място доминира затлъстяването като проблем. В структурата на водещите заболявания през последните три години участват едни и същи класове болести, с малки изключения, с промяна в честотата си.

През 2019 г. на диспансерен учет са се водили 366 ученика или 4.27% от всички прегледани при 4.1% за 2018 г. и 4.05% за 2017 г.

Относителният дял на диспансеризираните на възраст 14 – 18 годишните 39.9% при стойности за 2018 г. съответно 60.66% и 39.34%, а за 2017 г. съответно - 59.52% и 40.48%. По пол диспансеризираните момчета при 14-18 годишните са 23.5%, а момичетата – 16.39%.

Най-честият повод за диспансеризация са:

- Болестите на нервната система и сетивните органи – 155 лица (относителен дял от всички диспансерни 42.34%), при 152 (относителен дял от всички диспансерни 41.53% за 2018 г.), и 168 лица (относителен дял от всички диспансерни 45.04% за 2017 г.).
- Заболявания на дихателната система – 108 лица (относителен дял от всички диспансерни 29.5%), при 104 лица (относителен дял от всички диспансерни 28.42% за 2018 г.), и 90 лица (относителен дял от всички диспансерни 24.13%) за 2017 г. В тази група 92.59% (100 ученика) са с диагноза Астма.
- Болести на ендокринните жлези и обмяната – 20 лица (5.46%, от които 12 ученика са диагноза „Диабет”) при 6.56% за 2018 г. и 6.17% за 2017 г.
- Вродени аномалии – 24 лица (6.56%) от които 20 лица с вродени сърдечни малформации (83.3% от вродените аномалии), при 6.28% за 2018 г. и 5.36% за 2017 г.

ИЗВОДИ:

- По-голяма част от детското население в Търговищка област е с добро физическо развитие.
- Медицински проблем за детската възраст в региона продължава да бъде затлъстяването. При учениците за поредна година той е на първо място. Социалното му значение се определя от развитието в по-късна възраст на редица заболявания – хипертония, сърдечно–съдови, мозъчно-съдови заболявания, диабет, липидни нарушения още от детска възраст и др. Относителния дял на затлъстелите ученици се е увеличил с 1.42%. Освен генетичните фактори, които го детерминират, то е свързано до голяма степен с небалансираното хранене и хиподинамията.
- Данните от профилактичните прегледи и диспансерното наблюдение на деца и ученици за 2019 г. потвърждават необходимостта от системното им провеждане като възможност за ранно откриване и отстраняване на здравни проблеми у подрастващите. От значение е още в детска възраст да се акцентира върху дейности за профилактика на хроничните незаразни заболявания, които съставляват значителен дял от патологията на възрастното население.
- Нужно е по-добро взаимодействие между медицински специалисти и семейни лекари. Медицинският специалист би могъл да работи по-активно с диспансеризираните деца, прилагайки индивидуален подход към всяко от тях.
- За подобряване на здравословното състояние на детското население от областта е необходимо да продължи реализирането на регионални профилактични програми за преодоляването на конкретните здравни проблеми в областта, с ангажирането на медицински специалисти, педагози, родители и обществеността като цяло.

ПРОБЛЕМИ:

Съществен остава проблемът с качественото извършване на профилактичните прегледи и акуратното им отразяване от страна на ОПЛ в учетната форма, съгласно Наредба №3. Често те се провеждат формално и частично, но се отчита, че са извършени в пълен обем. Не всички ОПЛ попълват правилно и изчерпателно талоните с антропометрични данни и комплексната оценка на здравето на децата и учениците. Липсват данни за водещи се на диспансерен учет хронично болни. Взаимодействието между медицинските специалисти от здравните кабинети и ОПЛ в повечето случаи остава незадоволително. Поради тези причини не може да се изготви прецизна и цялостна оценка и анализът няма претенции за изчерпателност.

Родителите също недооценяват значението на профилактичния преглед за ранно откриване и своевременно лечение на заболявания и аномалии в детската възраст. Децата се водят на преглед при общопратикуващия лекар при клинично изявен проблем.

МЕРКИ:

- Анализът на резултатите от профилактичните прегледи и диспансерното наблюдение на детското население от област Търговище е предоставен на Областна администрация – Търговище, петте общини в региона, РУО – Търговище и на РЗОК – Търговище за информация и предприемане на съответни мерки.
- Поради това, че не всички учащи предоставят талони за профилактичен преглед по препоръка на РЗИ медицинските специалисти от здравните кабинети към детските заведения и училищата за поредна година осъществяват замервания на ръст и тегло на всички деца и ученици.

- По традиция всяко лято в РЗИ медицинските специалисти от областта се запознават с изготвения Анализ на здравословното състояние на децата и учениците.
- По Националната програма за превенция на хроничните незаразни болести се осъществяват редица обучителни мероприятия, свързани със здравословното хранене, небалансираното хранене и болести, свързани с него, значението на храненето и двигателната активност за изграждане на здрави кости, оралната хигиена, обща хигиена и др.

Една от основните цели на дейността на РЗИ е промоцията на здраве и профилактиката на болестите. Инспекцията работи самостоятелно и в сътрудничество с партньори по различни национални и регионални програми и политики за ограничаване на заболяемостта и смъртността от социално значими заболявания, свързани с поведенческите фактори на риска (тютюнопушене, нездравословно хранене, злоупотреба с алкохол, ниска двигателна активност и др.) и факторите на риска в околната среда. Разширяват се инициативите за промоция на здраве, повишаване на информираността на населението за основните предпоставки за здравословен начин на живот чрез интерактивни обучения, беседи, дискусии, масови мероприятия, публикации в местните печатни и електронни медии и на сайта на Инспекцията.

В РЗИ – Търговище функционира консултативен кабинет за отказ от тютюнопушене. В кабинета се прилага комплексен подход към пациентите, търсещи помощ и желаещи да се откажат от тютюнопушенето. Психолог провежда среща и разговор с клиента, изготвя индивидуален профил по тестова методика и предлага адаптирана към нуждите и предпочитанията на лицето програма за отказ от употреба на тютюневи изделия. В кабинета може също да се получи информация за влиянието на тютюнопушенето върху здравето и да се осъществи индивидуално замерване нивото на въглероден моноксид в издишания въздух, което е косвен белег за засягане здравето на организма. Посещенията в кабинета са регламентирани в определени дни и часове след предварително записване по телефона.

РЗИ работи по различни Национални програми самостоятелно и в сътрудничество с Клуб на НСО, БМЧК, Община Търговище, педагогическите колективи на училищата и детските заведения, медицинските специалисти към здравните кабинети и др.

РЗИ разполага със зала, в която се провеждат обучения по различни здравни теми:

Във връзка със създалата се извънредна епидемична обстановка в страната от 13.03.2020 г. и поради факта, че училища и детски заведения бяха затворени повече от обучителните мероприятия по Програмите се осъществяваха дистанционно или с предоставяне на тематични презентации на педагозите.

Национална програма за превенция на хроничните незаразни болести 2014 – 2020 г. включваща:

През месеците октомври и ноември се проведе Национално проучване на факторите на риска за здравето сред населението на Република България. Проучването е част от Националната програма за превенция на хроничните незаразни болести 2014 – 2020 г. В изследването са включени четири основни рискови фактори – тютюнопушене, нездравословно хранене, ниска физическа активност и злоупотреба с алкохол.

На случаен принцип бяха включени 13 лица на възраст 15 - 29 години от различни населени места.

По пол са обхванати 7 мъже и 6 жени.

● **Тютюнопушене;**

/ 2020 г. - 29 обучения сред 557 лица на възраст 15 – 29 г./

● **Злоупотреба с алкохол;**

/ 2020 г. – 43 обучения на 878 лица на възраст 15 – 29 г./

● **Хранене;**

/2020 г. – 190 обучения на 3843 лица на възраст 15 – 29 г./

● **Физическа активност;**

/2020 г. – 42 обучения на 833 лица на възраст 15 – 29 г./

През лятната ваканция експерти от отдела проведоха съвместни дейности на открито с 42 деца от Образователен център „Усмивки“ – гр. Търговище - Седмица на здравословния начин на живот.

В продължение на една седмица на учениците бяха направени обучения, свързани с четирите рискови за здравето фактори. В парк „Борово око“ по един ден бе отделен на вредата от употребата на тютюневи изделия, вредата от употребата на алкохол, здравословното хранене и физическата активност. Децата играха състезателни игри – футбол, народна топка, игри с въженца, федербал и др. Материалите за игрите бяха предоставени от РЗИ по Програмата.

Европейския ден на спорта - 25.09. бе отбелязан във II СУ „Проф. Никола Маринов“ – гр. Търговище. Учениците от различните класове играха подходящи за възрастта им игри. Наградите бяха осигурени по Програмата.

Национална програма за превенция и контрол на ХИВ и сексуално предавани инфекции:

/ 2020 г. – 30 обучения сред 563 лица на възраст 15 – 29 г./

Във връзка с 14 февруари ден на влюбените – Национална АНТИСПИН кампания се организираха:

- Съвместна проява с ОбСНВ и БМЧК – Търговище – информационна кампания за граждани на гр.Търговище с разпространение на презервативи и флаери.
- Проведена кампания за безплатни и анонимни изследвания за ХИВ в ПГЗ – гр. Търговище. Изследване си направиха 17 лица за ХИВ.

Борба с наркотиците:

/2020 г. – 4 обучения на 104 лица на възраст 15 – 29 г./

Здравна стратегия за лица в неравностойно положение, принадлежащи към етническите малцинства:

/2020 г. – 174 обучения на 2935 лица на възраст 15 – 29г./

През първата половина на 2020 г. са осъществени 6 обучения на 7 жени от „Къща на семейството и общността” по теми, свързани с храненето на бременните жени и кърмачки, с храненето на децата и кърмачетата, употребата на алкохол и тютюнопушенето по време на бременност и кърмете, двигателната активност и др. Предоставени им бяха различни информационни материали.

Обученията бяха осъществени от представител на РЗИ по проект „С грижа от 0 до 3”

- *Психичното здраве;*
- *Национална програма за профилактика на оралните заболявания при деца от 0 до 18 годишна възраст в РБългария 2015 – 2020 г.*

Експертите от отдела провеждат обучения по училища при поискване. Изготвят се и се разпространяват здравно – образователни материали. При поискване се консултират и граждани по теми, касаещи здравето и здравословния начин на живот. Отбелязват се традиционните дни на здравето с различни мероприятия и кампании.

Няма провеждано актуално проучване от РЗИ сред млади хора от региона относно употреба на психотропни вещества.

По повод 31 май – Световен ден без тютюнопушене РЗИ проведе онлайн проучване с анкета сред ученици от община Търговище за отношението на младите хора към тютюнопушенето. Резултатите от проучването са обобщени и представени в презентация. Изследването е осъществено от РЗИ и Общински съвет по наркотични вещества гр. Търговище със съдействието на училищата на територията на гр. Търговище.

Период на събиране на информацията–май/юни 2020 г.
Общ брой реално анкетирани – 160 души /от 5 до 12 клас/.
Лицата, които попадат във възрастовата група 15 – 29 г. са 45. В проучването са обхванати ученици от следните учебни заведения в гр. Търговище:

- I СУ „Св. Седмочисленици";
- II СУ „Проф. Никола Маринов";
- I ОУ "Христо Ботев";
- III ОУ "П. Р. Славейков";
- ПГЗ;
- ПГТХВТ „Алеко Константинов"

Целта на проведената анкета е определяне на знанията и нагласите на учениците, по отношение на проблема с тютюнопушенето. Изследователският инструментариум в анкетните карти се състои от 16 въпроса, като на някои от тях учениците са посочвали повече от един отговор.

Резултатите от проведеното проучване показват стойности над средните. По отношение на знанията за тютюнопушенето 64% от учениците посочват, че тютюна е наркотик при отговор на въпрос „Според вас тютюнът наркотик ли е?". 90% смятат, че има риск за здравето на хората, които употребяват тютюневи изделия, а 50%, че при тези които пушат от време на време има умерен риск за здравето.

Нагласите към тютюнопушенето показват, че 75% не го приемат, а 25% не могат да преценят. На въпросът „Според вас, тютюнопушенето проблем ли е за училището ви?", 62% отговарят с „ДА".

Акцентирайки върху проблема с употребата на цигари и значението на превенцията за неговото решаване 70% от анкетираните считат, че в училище трябва да се разговаря открито по темата за тютюнопушенето.

РЗИ работи по различни Национални програми самостоятелно и в сътрудничество с Клуб на НСО, БМЧК, Община Търговище, педагогическите колективи на училищата и детските заведения, медицинските специалисти към здравните кабинети и др.

РЗИ разполага със зала, в която се провеждат обучения по различни здравни теми:

Във връзка със създалата се извънредна епидемична обстановка в страната от 13.03.2020 г. и поради факта, че училища и детски заведения бяха затворени повече от обучителните мероприятия по Програмите се осъществяваха дистанционно или с предоставяне на тематични презентации на педагозите.

Български младежки Червен кръст-Търговище работи в тясно сътрудничество с Общинския съвет по наркотични вещества. Традиционно с подходящи инициативи се отбелязват различни дати, свързани с превенцията на зависимости - 31 май, 26 юни и др. Важно място в здравно- просветната дейност заема промотирането на безопасното сексуално поведение и подобряването на репродуктивното здраве. БМЧК е организатор на тематични игри, насочени към превенцията на зависимостта от алкохола, цигарите и наркотиците.

В ЦПЛР-ОДК Търговище се разшири въвеждането на гражданско, здравно, екологично и интеркултурно образование във в целогодишните форми на работа, както и чрез организиране на различни събития. През 2020 г. продължи проучването на здравословното състояние на децата и учениците в Община Търговище. Направена е безплатна диагностика на деца и ученици, след подадени декларации за съгласие от родителите. Продължават заниманията по Лечебна физкултура – Кинезетерапия.

ЦПЛР-ОДК Търговище, организира и провежда спортните турнири на ученическите игри за Община Търговище. В общината се провеждат спортни турнири по – футбол, волейбол, баскетбол, бадминтон, тенис на маса и шахмат. Цялостната дейност в това

направление се осъществява по Правила за организиране и провеждане на ученическите игри, които се утвърждават за всяка учебна година със Заповед на Министъра на младежта и спорта. Изготвя се Спортен календар, в който се включват и спортни прояви, извън ученическите игри.

Общинска администрация Търговище, провежда редовни срещи с участието на здравни работници, експерти в сектор образование, младежи, представители на училищата и спортните клубове с цел обсъждане на теми, свързани със здравословния начин на живот сред децата и младите хора.

Община Търговище разпределя средства от общинския бюджет - над половин милион лева за спорт през 2020 г. - за спортни клубове (около 23 на брой), които са посетени от около 800 деца и младежи. 77 хил. лв. от тях постъпват директно в клубовете като стимул за постиженията им. Въпреки, че поема разходите по поддръжката и експлоатацията на базите и съоръженията, Община Търговище не реализира приходи от наем. Местната администрация ги предоставя на клубовете безвъзмездно, в изпълнение на договори, подписани за периода 2011-2020 година.

Община Търговище осъществява контрол върху разходването на финансовите средства, като изисква в началото на всяка календарна година финансов отчет за предходната година от всеки спортен клуб, получил финансово подпомагане от Общината.

Спортните клубове и организации, ползващи и стопанисващи общински спортни имоти, създадоха условия и осигуриха достъп на гражданите, желаещи да се занимават със спорт. За развитие на спорта в малките населени места Община Търговище финансира и подпомага аматьорския футбол в селата. Съвременния спорт изисква тренировъчния процес да се води от високо квалифицирани треньори, ангажирани целодневно в своята работа. Задължително трябва да бъдат запознати с най-новите методики за физическа и психологическа подготовка на своите състезатели. За да се реши този проблем се изисква всеки спортен клуб да представи документи за квалифицирани педагогически кадри, регистрирани в Министерството на спорта. При липса на такива не се подпомагат финансово от Община Търговище.

През 2020 г. се увеличи броя на хората, практикуващи физически упражнения, спорт и социален туризъм. Физическото възпитание и спорта се утвърди, като средство за здравословен начин на живот. Разшири се и се модернизира спортната база, като спортните обекти и съоръжения се приведоха в съответствие с международните стандарти и нормативни изисквания. Изградени са 4 тенис корта на стадион "Неделчо Камов" на стойност 120 хил. лв., отвори врати ледена пързалка на реконструираните площадки за различни видове спорт - волейбол, баскетбол, хандбал и футбол на малко поле в младежкият спортен комплекс "Юкя" , всеки ден играят деца и младежи.

70 000 лв. отпусна Министерството на младежта и спорта за ремонт на залата по вдигане на тежести в двора на спортно училище „Никола Симов“.

Приключи обновяването на сградата на учебно - тренировъчния център на ул. ”Хр. Ботев”. Бяха инвестирани общо 850 000 лв. по ПМС. В него тренират над 450 деца, младежи и изявени спортисти.

Община Търговище съдейства за организиране на състезания в продължение на четири дни за купа „Великден”, като основните организатори са спортния клуб по ориентиране “Вариант 5” Търговище и Швейцарския клуб „Вариант 5”.

Община Търговище и Спортен клуб по шахмат „Мисионис“, организират през месец юли, шахмат на открито. Включват се много граждани от различни възрастови групи. Поетапно се изградиха, реконструираха и модернизираха открити спортни площадки, в т.ч. детски и спортни площадки по квартали, училища, детски градини, детски ясли, не само в

гр. Търговище, а и в селата. Закупено е оборудване за дворните площадки и в градините в околоблоковите пространства.

В Търговище се изградиха три многофункционални игрища, включващи детски и спортни площадки, зелени кътове и места за отдих с общински средства, както и по ОПРР.

Осигуриха се възможности за развитие на професионалният спорт на територията на Община Търговище, чрез осигуряване на финансова и организационна помощ.

Популяризира се спорта с високи постижения, като в края на 2020 година, чрез анкетно гласуване от журналисти, спортни деятели и експерти от общинската администрация, се наградиха най-добрите спортисти и отбори на Община Търговище.

За развитието на детско-юношеския спорт се стимулираха децата с постигнати добри резултати от състезанията със стипендии.

Училищата и детските градини организираха много спортни прояви на деца и ученици от всяка възраст, като с това подпомогнаха за развитието на нравствените ценности на спорта и човешкото достойнство. Създадоха условия и предложиха възможности за спортуване и туризъм, с оглед пълноценен отдих, развлечение и емоционално обогатяване на личността и придобиване на необходимите организационно-управленски, материално-технически и финансови условия и предпоставки за подобряване на физическата дееспособност на гражданите на общината, на детско-юношеския спорт и социалния туризъм. В гр. Търговище има спортно училище с традиции.

5.7. Социално включване на младите хора

В Община Търговище съществува Обществен съвет за социално подпомагане, който оказва съдействие за провеждане на политиката в областта на социалните помощи и социалните услуги в общината, при проучване на потребностите, при планирането на социалните услуги в общината, както и в процеса на предоставяне и наблюдение върху социалните услуги.

През 2020 година продължава проекта на Община Търговище „С грижа за теб“. Основната цел на проекта е превенция на социалното изключване, намаляване на бедността сред децата чрез инвестиции в ранното детско развитие – създаване и функциониране на Комплекс за здравни и социални услуги в общността. Проекта включва предоставянето на седем социални и здравни услуги разпределени в два центъра: Център за ранна интервенция на деца с увреждания включващ „Ранна интервенция на увреждания“ и „Индивидуална педагогическа подкрепа за деца с увреждания“ и Център за консултиране, подкрепа и здраве в семейството, включващ: „Предоставяне на психологическа подкрепа и консултация на бъдещи и настоящи родители за формиране и развитие на родителски умения“, „Семейно консултиране и подкрепа“, „Индивидуална и групова работа с деца и родители, с цел посещаване на детска градина“, „Допълнителна педагогическа подготовка за повишаване на училищната готовност на децата за равен старт в училище“ и „Подкрепа за осигуряване на здравна детска консултация и дейности по превенция на заболяванията“.

През 2020 г. продължава Проекта „Приеми ме 2015“. Община Търговище е партньор на Агенцията за социално подпомагане, която е конкретен бенефициент по проекта. Общият брой на утвърдените семейства за приемна грижа в общината е 54. Към 31.12.2020 г. в 24 Приемни семейства се отглеждат 26 деца, като част от децата се осиновяват в страната и чужбина.

От 01.09.2019 г. в община Търговище стартира Механизма лична помощ. До 31 декември 2020 г. право за включване в механизма за лична помощ имат:

1. хората с право на чужда помощ с определени 90 и над 90 на сто вид и степен на увреждане или степен на трайно намалена работоспособност;

2. децата с право на чужда помощ с определени 50 и над 50 на сто вид и степен на увреждане или степен на трайно намалена работоспособност;

3. децата без право на чужда помощ с определени 90 и над 90 на сто вид и степен на увреждане или степен на трайно намалена работоспособност.

Към 31.12.2020 г. има сключени Договори с 248 лични асистенти.

От 01.10.2019 г. в Община Търговище стартира Проект №BG05M9OP001-2.040-0083-C01 "Патронажна грижа в община Търговище" по Оперативна програма „Развитие на човешките ресурси“ 2014-2020. Основна цел на проекта е да се подобри качеството на живот на възрастни хора и лица с увреждания в община Търговище, чрез предоставянето на почасови мобилни интегрирани здравно-социални услуги в техните домове. От патронажната грижа ще могат да се възползват лица на възраст над 65 години; лица с валидно експертно решение на ТЕЛК; лица с хронични заболявания, нуждаещи се от продължително наблюдение и здравни грижи; лица след оперативна интервенция и след хоспитализация, нуждаещи се от краткосрочно наблюдение и здравни грижи.

Услугата се предоставя на 118 потребители в общината от специално нает и обучен за целта персонал. Той се състои от 17 души – домашни помощници, медицински сестри, социални работници, рехабилитатори и психолог, които ще извършват посещения в домовете на потребителите и ще оказват съдействие при извършване на ежедневни дейности, психологическа подкрепа, консултиране, медицински услуги и придружаване на потребителите до различни институции. Към всеки потребител ще се прилага индивидуален подход, в зависимост от конкретното състояние или заболяване. Проекта е с продължителност до 01.10.2020 г.

На територията на община Търговище са развити и функционират следните социални услуги за млади хора в неравностойно положение:

Звено „Майка и бебе“ – превенция на изоставянето на деца;

Център за настаняване от семеен тип за деца с потребност от постоянни мед. грижи - Резидентна грижа - ежедневни грижи и подкрепа в среда, близка до семейната с постоянна медицинска грижа;

Дневен център за деца с увреждания, деца 0-18 г. с увреждания - превенция на изоставянето, дневна грижа в подкрепа на родителите на деца с увреждания;

Център за обществена подкрепа (ЦОП) към КСУДС, деца и семейства в риск, деца, отпаднали от училище и в риск от отпадане от училище - ранна интервенция на изоставяне на новородени деца; развиване на приемна грижа; осигуряване на семейна среда за деца, лишени от родителска грижа; превенция на изоставянето; превенция на насилието;

Център за социална рехабилитация и интеграция към КСУДС, деца и младежи с увреждания - медицинска и социална рехабилитация, консултации – социални, правни, здравни, психологически, умения за самостоятелност; мобилни услуги от рехабилитатор и психолог;

Център за настаняване от семеен тип за деца без увреждания, деца без увреждания - резидентна грижа - ежедневни грижи и подкрепа в среда, близка до семейната;

Дневен център за пълнолетни лица с увреждания, лица с увреждания - дневни и почасови грижи, медицинска и социална рехабилитация;

Център за настаняване от семеен тип за деца с увреждания, деца с увреждания - резидентна грижа - ежедневни грижи и подкрепа в среда, близка до семейната;

Център за настаняване от семеен тип за младежи с увреждания, младежи с увреждания - резидентна грижа - ежедневни грижи и подкрепа в среда, близка до семейната;

Дневен център за пълнолетни лица с увреждания към КПЗГО, лица с психични разстройства - дневни и почасови грижи, медицинска и социална рехабилитация;

ЗЖ за лица с психични разстройства 1 към КПЗГО, кв. „Бряг" - Търговище, лица с психични разстройства - подслон, ежедневни грижи, социална рехабилитация;

ЗЖ за лица с психични разстройства 2 към КПЗГО кв. „Бряг" - Търговище, лица с психични разстройства - подслон, ежедневни грижи, социална рехабилитация;

Защитено жилище за лица с умствена изостаналост с. Лиляк, общ. Търговище, лица с умствена изостаналост - подслон, ежедневни грижи, социална рехабилитация;

Дневен център за пълнолетни лица с увреждания с. Макариополско, общ. Търговище, лица с деменция - дневна грижа в подкрепа на лицата с деменция;

Защитено жилище за лица с психични разстройства, лица с деменция- резидентна услуга - подслон, ежедневни грижи, социална рехабилитация.

Най-благородната и значима дейност на доброволците на БМЧК е работата им в подкрепа на деца от уязвими групи. Мотиватор за доброволците е работата с деца от приемни семейства, деца с увреждания, хора в неравностойно положение. Голяма част от доброволците преминават обучение по социално - помощна дейност.

5.8. Младежка престъпност

От 14 годишна възраст възниква възможността за реализиране на наказателна отговорност по отношение на младия човек за извършени от него престъпления.

Зачестяват случаите на противообществени и противоправни прояви сред млади хора от по-ниските възрастови групи. Около две трети от осъжданите всяка година младежи не ходят на училище и/или нямат работа. Запазва се висок процентът на рецидива сред младите правонарушители.

Статистиката през последните години показва застрашителни тенденции на нарастване броя на непълнолетните извършители на престъпления и на относителния дял на младите хора до 29 години сред затворническата популация и сред водачите на моторни превозни средства, причинили пътно-транспортни произшествия.

МКБППМН целогодишно оказва съдействие на младите хора и на техните родители чрез:

1. Съдействие при подготовката на документите за настаняване.

2. Запознаване на непълнолетните и техните родители с Правилника за устройството и дейността на ВУИ и СПИ.

3. Съдействие при постъпването на непълнолетните в училището в определения от МОН срок.

4. Съдействие за своевременното завръщане на учениците в училище след ваканция, прекарана при семейството.

5. Наблюдение на непълнолетните от обществен възпитател по време на ваканциите.

ОТЧЕТ на МКБППМН – ТЪРГОВИЩЕ
ЗА ДЕЙНОСТИТЕ, ИЗВЪРШЕНИ ПО ГОДИШЕН ПЛАН ЗА МЛАДЕЖТА
за 2020 г. НА ОБЩИНА ТЪРГОВИЩЕ

Отчет за 2020 г. **по изпълнение на Националната стратегия за младежта 2010-2020 г.**				
2. ПОДОБРЯВАНЕ НА ДОСТЪПА ДО ИНФОРМАЦИЯ И КАЧЕСТВЕНИ УСЛУГИ				
2.1. Стратегическа цел: Улесняване на достъпа до качествени услуги за специална подкрепа на пълноценното личностно и обществено развитие на младите хора в съответствие с потребностите и интересите им.				
2.2.1. Оперативна цел: Формиране на информационна политика, насочена към младите хора				
Задача 3. Запознаване на	Запознаване с	*бр. запознати	168	МКБППМН

младите хора с публичните институции и с правата им като част от местната общност и като граждани на Република България и на Европейския съюз.	работата на МКБППМН и обществените възпитатели	млади хора с правата им		
Оперативна цел 2.2.2.: Осигуряване на достъп до услуги за развитие, основани на младежката работа, индивидуалния подход и оценка на конкретните потребности и особености на младежката възраст				
Задача 1. Публично подпомагане и предлагане на консултантски услуги в подкрепа на личностното и общественото развитие на младите хора, включително и за развитие на жизнени умения.	Консултиране на малолетни и непълнолетни за преодоляване на отклоненията в поведението	Брой консултирани млади хора	19	МКБППМН-трима психолози
9. ПОВИШАВАНЕ РОЛЯТА НА МЛАДИТЕ ХОРА В ПРЕВЕНЦИЯТА НА ПРЕСТЪПНОСТТА				
9.1. Стратегическа цел: Стимулиране на активното участие на младите хора в превенцията на престъпността, особено в превенция на правонарушенията, извършени от млади хора				
9.2.1. Оперативна цел: Ангажиране на местната власт, младежките организации и медиите в превенцията на правонарушенията, извършвани от младежи				
Задача 1. Организиране на информационни и образователни кампании за превенция на правонарушенията, извършвани от млади хора.	Повишаване на правната култура на младите хора.Запознаване със Закона за БППМН и Наказателния кодекс.	Бр. обхванати млади хора	34	МКБППМН
Задача 4. Подбор и подготовка на специалисти във всички видове институции и организации за развитие на нагласите, знанията и умения за оказване на помощ и подкрепа на младежи с поведенчески проблеми и млади правонарушители.	Обучение на членовете на МКБППМН и обществените възпитатели.	Брой кандидати Бр. проведени обучения Бр. обучени кадри	15 2 9	МКБППМН
Задача 5. Въвеждане на екипен подход и междуинституционално взаимодействие на основата на ясни помагащи цели, общ професионален език и взаимно опознаване на компетенциите, формите и средствата при работа с младежи правонарушители.	Работни срещи, организирани от МКБППМН по получени сигнали от длъжностни лица	Бр. проведени срещи Брой съвместни планове	11 3	МКБППМН
9.2.2. Оперативна цел: Изграждане на доверие между младите хора и правоохранителните органи.				
Задача 1. Подобряване на достъпа до правосъдие и до качествена правна помощ за	Корекционно-възпитателна работа с непълнолетни	Бр. млади хора	59	Обществени възпитатели към

младежите правонарушители.	правоизвършители			МКБППМН

През 2020 г. Местната комисия за борба срещу противообществените прояви на малолетните и непълнолетните - Търговище образува 38 възпитателни дела във връзка с получени 31 преписки от прокуратурата (28 от РП – Търговище и по една от РП- Попово, РП- Шумен и РП- Севлиево) и 7 сигнала от Районно управление Търговище към ОД на МВР Търговище.Престъпленията и противообществените прояви са извършени от 19 малолетни и 40 непълнолетни лица (в т.ч. 5 момичета). Единадесет непълнолетни са извършили повече от една проява през годината (общо 26). През 2020 г. общо 168 непълнолетни лица бяха запознати с работата на МКБППМН, Закона за БППМН и Наказателния кодекс.

За преодоляване на отклоненията в поведението психолозите към Местната комисия за БППМН консултираха индивидуално 19 непълнолетни лица (в т.ч. 2 момичета).

Десет обществени възпитатели към МКБППМН работиха индивидуално с общо 59 непълнолетни лица (в т.ч. 8 момичета), поставени под надзор по чл. 13, ал. 1, т. 5 или по чл. 41, ал. 2 от Закона за БППМН.

През 2020 г. няма настанени непълнолетни лица във Възпитателно училище -интернат или в Социално-педагогически интернат.На пет лица са наложени мерки по чл. 13, ал. 1, т. 12 от ЗБППМН – „Предупреждение за настаняване във Възпитателно училище –интернат с изпитателен срок до 6 месеца”.

Според статистиката 344 от установените 825 извършители на престъпления за 2020 г. на територията, обслужвана от **ОД МВР-Търговище**, са дело на лицата попадащи в категорията /младежи/14-30 години, което представлява около 41% от общия дял на разкритите престъпления от общ характер. Налице е леко завишение на броя на извършените престъпления от тази възрастова група извършители в сравнение с 2020 г., когато извършителите са били 319.

През 2020 г. в област Търговище няма тежки престъпления, свързани с посегателства над личността/убийства или опити за такива/, извършени от непълнолетни или малолетни. Не е висок делът през годината и на извършителите на телесни повреди /чл. 128 от НК/ от тази категория - от разкритите 23 такива за периода едва 12 са извършени от младежи.

И през разглеждания период, както и в предишни, извършването на кражби се явява основен и най-лесно осъществим начин за набавяне на средства от страна на непълнолетните и малолетните - сочи още статистиката. От установените 156 извършители на кражби 76 са дело на тази категория извършители. По вид извършените от тях кражби се разпределят по следния начин: взломни-10, домови-18, кражби от магазини и офиси, -11.

Налице е спад в авторството на тази възрастова група на престъпленията с общоопасен характер - през годината в област Търговище е регистриран само един случай на противозаконно отнемане на МПС. Същата тенденция се наблюдава и при извършителите на хулигански действия, които в последствие прерастват в нарушения на обществения ред или увреждане на обществено имущество - 13 установени лица.

През изминалата година, трябва да се отбележи факта свързан с желанието на все повече младежи да застават зад волана на скъпи автомобили, без да притежават съответната правоспособност. Установени са 51 лица да управляват МПС с поставени чужди регистрационни табели с единствена цел да бъде заобиколен законът.

При повечето от случаите е установено, че автомобилите се взимат без знанието на родители или близки, за да участват в незаконни гонки или ги управляват под въздействието на наркотични вещества.

За отчетния период на територията на ОДМВР-Търговище са регистрирани 7 ПТП, с 4 ранени и 2 починали лица на възраст между 14-30 години.

Степента на доверие към институциите и правоохранителните органи, е трудно да се установи без задълбочено и широкообхватно социологическо проучване сред младите хора, което би трябвало да се изследва на национално равнище. През последните години, в страната като цяло и в частност в ОД МВР - Търговище, се обръща много сериозно внимание на превантивната работа спрямо извършителите на престъпления и най-вече на работата с малолетни, непълнолетни по отношението на темата свързана с насилието като форма на агресия в училищата или извън тях. Периодично - минимум три пъти месечно, на територията обслужвана от ОД МВР - Търговище, се провеждат специализирани полицейски операции, с цел предотвратяване, пресичане и разкриване на престъпления извършвани от младежи и срещу тях.

С оглед превенция и гарантиране сигурността на децата в Областта, в ОД МВР - Търговище, са предприети и се изпълняват редица мероприятия, целящи подобряване средата за сигурност на децата. Подобрява се партньорството с комисиите за борба с противообществените прояви на малолетни и непълнолетни и други не правителствени организации, залегнали в национална стратегия за превенция и противодействие на асоциалното поведение и престъпления извършвани от младежи.

Изведени са на списъчен отчет всички малолетни и непълнолетни извършители на престъпления, с оглед тяхното наблюдение и извършване на непрекъснат контрол от съответните служители по райони.

Периодично се извършват явни проверки, както и негласно наблюдение на всички сборища на криминалният контингент и такива на малолетни и непълнолетни лица с цел превенция.

Целогодишно се планират и провеждат редица мероприятия, съвместно с “РЗИ”, “МОН” и други институции, целящи предотвратяване извършването на нарушения и престъпления срещу наблюдаваната категория лица, както и такива извършвани от самите тях.

Превенцията сред деца и младежи е предпоставка за ограничаване на общата престъпност и грижа за бъдещето на нацията. Наличието на устойчиви криминогенни и виктимогенни фактори, които действат по отношение на тези възрастови групи, налага да се активизират превантивните въздействия на различни институции, работещи с деца, като се използват образованието, културата, изкуството, спортът и всички други средства за развитие на младата личност. От особено значение е извършването на ранна превенция на противообществените прояви, възпитанието в дух на отговорност и развиването на гражданска култура. Сред основните отговорни институции се открояват: Министерството на образованието, младежта и науката, Държавната агенция за закрила на детето, органите на местното самоуправление, Министерството на вътрешните работи, Централната комисия за борба срещу противообществените прояви на малолетните и непълнолетни и нейните местни структури, Националната и местните комисии за борба с трафика на хора и др., които провеждат своите политики в следните насоки:

-Подпомагане на многодетни семейства, с цел получаването на адекватни родителски грижи и предотвратяване на попадането на децата в криминогенен и виктимогенен риск;

-Превенция на употребата на наркотици и злоупотребата с алкохол от деца и младежи;

-Разработване на програми за подпомагане на професионалната реализация на младежите;

-Структуриране на свободното време на децата и младежите;

-Превантивна работа с деца, необхванати от училище;

-Разработване и реализиране на програми за превенция на детската агресия на улицата;

-Разработване и реализиране на програми за превенция на насилието в училище;

-Превенция на създаването на детски криминализирани групи;

-Превенция на спортното хулиганство и използването на спорта като мощно средство за възпитание в дух на толерантност, честна игра и партньорство;

Запознаване на децата с модели на безопасно поведение предпазващи ги от виктимизиране;

Изграждане на умения и навици на децата за безопасно общуване в Интернет.

Употребата на наркотици е значим здравен и социален проблем за гражданите на Европа и заплаха за сигурността и здравето на европейското общество, поради това усилията на правителствата са насочени не само към намаляване на търсенето и предлагането на наркотици, но и намаляване на вредните за здравето последици.

През последните години в нашата страна проблемите, свързани със злоупотребата с наркотични вещества, стават все по-актуална тема. Наблюдава се нарастване на употребата на широк спектър от наркотици, която обхваща все по-голяма част от младото поколение на България. Младите хора се превръщат в доходен пазар, към който се насочва разпространението на нелегалните вещества.

Наред със здравните проблеми, свързани със злоупотребата с наркотици, нарастват и социалните проблеми на употребяващите – бягство и отпадане от училище, рисково сексуално поведение, кражби и други криминални прояви. Ценностната система при младите хора се подменя и негативизмът се превръща в модел за подражание.

Увеличаващата се употреба на психоактивни вещества в света е проблем, не само на отделните страни, но и на всички свързани в една или друга степен с последствията от това: професионалисти от различни специалности, ангажирани ежедневно в дейностите по превенция и лечение, лица, зависими от наркотични вещества, техните семейства и близки, както и международни и неправителствени организации и други.

Употреба на наркотици сред ученици IX-XII клас в гр. Търговище

20,5% от учениците в град Търговище посочват, че са употребявали някога в живота си някакво наркотично вещество. Най-голям дял от тях са употребявали марихуана /16,0%/, също хашиш /8,5%/, амфетамини /4,7%/, хероин /4,7%/, кокаин /4,2%/, екстази /4,2%/, метамфетамини /3,6%/. 16,2% от учениците отбелязват, че са употребявали някакво наркотично вещество 12 месеца преди провеждане на проучването, като най-голям дял са употребявали марихуана /12,9%/, хашиш /5,3%/, хероин /4,1%/, амфетамини /3,4%/, кокаин /3,4%/. През последните 30 дни преди провеждане на проучването делът на употребявалите някакво наркотично вещество е 12,0%, като най-голям дял от учениците отбелязват употреба на марихуана /9,2%/, както и на хашиш /3,4%/ и хероин /3,2%/.

3,6% от учениците в Търговище са употребили за първи път канабис на възраст 16-18 години, 0,9% са посочили, че на тази възраст за първи път са употребили хероин, 0,8% – екстази. В по-ранна възраст /13-15 години/, когато става дума за първа употреба на някакво наркотично вещество, отново изпъква употребата на канабис /6,6%/, както и на амфетамини /1,3%/, кокаин /1,2%/. В най-ранна възраст /под 13 години/ най-често учениците в Търговище започват да употребяват канабис /1,1%/. Като причини за първа употреба на наркотично вещество, те най-често посочват „от любопитство, да опитат нещо непознато“ /3,3%/, „за удоволствие, за да изпитат временен приятен ефект“ /2,8%/ и „от скука, за разнообразие“ /2,0%/. По отношение на употребата на нови /т. нар. от медиите „дизайнерски”/ наркотици или продукти, различни от вече познатите и разпространявани, 5,5% от учениците в Търговище посочват, че някога в живота си са ги употребявали, а 2,6% от тях посочват употреба през последните 30 дни. С ежедневна или почти ежедневна употреба на нови наркотици са 0,7% от тях. Учениците най-често употребяват нови наркотици под формата на растителна смес за пушене и прах. 59,2% от анкетираните определят употребата на

наркотици като проблем за страната ни, за 51,7% е проблем за град Търговище, а за 51,0% е проблем за училището, в което учат.

Национално проучване относно някои аспекти от здравното поведение, оценки и нагласи по отношение на употребата на психоактивни вещества сред децата/младежите, настанени в институции в България /ноември 2018 г. – януари 2019 г./

18,7% от децата/младежите /7-24 години/, настанени в институции, посочват, че са употребявали някога в живота си някакво наркотично вещество. Най-голям дял от тях са употребявали марихуана /16,2%/, амфетамини /3,2%/, екстази /2,9%/, LSD /2,3%/, инхаланти /2,0%/, кокаин /1,8%/.

13,9% отбелязват, че са употребявали някакво наркотично вещество 12 месеца преди провеждане на проучването, като най-голям дял са употребявали марихуана /12,1%/, амфетамини и екстази /по 2,4%/, LSD /2,1%/, инхаланти и кокаин /по 1,4%/.

През последните 30 дни преди провеждане на проучването делът на употребявалите някакво наркотично вещество е 8,4%, като най-голям дял от изследваните лица отбелязват употреба на марихуана /6,7%/, както и екстази /1,7%/.

Като причини за първа употреба на наркотично вещество, децата/младежите, настанени в институции, най-често посочват „от любопитство, да опитат нещо непознато“ /10,2%/, „защото човек или хора, които харесват, употребяват наркотици“ /4,7“/, „от скука, за разнообразие“ /4,6%/, „за да бъдат приети от другите /групата, компанията/“ /4,4%/, „защото се чувстват самотни“ /4,0%/.

Близо половината от тези с опит с наркотици за първи път са ги употребили на открито /на улицата, в градинка или парк/. За всеки десети от тях пък първият му досег до наркотиците е бил на купон или парти. Само 3,3% отбелязват, че за първи път са употребили наркотици в институцията, в която живеят.

Най-често използваният начин за употреба на наркотични вещества сред изследваните лица е чрез пушене /16,7%/. Само 0,6% от тях са инжектирали някога в живота си наркотици.

По отношение на употребата на нови /т. нар. „дизайнерски”/ наркотици или продукти, различни от вече познатите и разпространявани, 5,7% от децата/младежите посочват, че някога в живота си са ги употребявали, а 2,4% от тях посочват употреба през последните 30 дни.

Анализ на дейността в областта на намаляване на търсенето и предлагането

Целта на дейностите в тази област е подобряване на общественото здраве, на здравето и социалното функциониране на отделния човек, повишаване степента на защитеност и сигурност на обществото към разпространението на наркотици, чрез предприемане на балансиран и интегриран подход по отношение на проблема с наркотиците и наркоманиите и чрез осигуряване на надеждни и ефикасни методи за намаляване на търсенето на незаконни наркотични вещества.

Разработените и прилагани дейности и мерки за предотвратяване въвличането на нови хора в злоупотребата с наркотични вещества са насочени, както към цялото население на общинско ниво /универсална превенция/, така и към конкретни групи от населението, считани за рискови по отношение на злоупотребата /селективна превенция/.

Провеждането на информационни кампании за превенция на употребата на наркотици на общинско ниво повишава информираността на населението за въздействието на наркотичните вещества върху физическото и психическо здраве.

Извършваните превантивни дейности са в съответствие с разработените принципи и стандарти за добра практика в областта на превенцията.

В изпълнение на това в Община Търговище функционира Общински съвет по наркотични вещества /ОбщСНВ/ и Превантивно-информационен център /ПИЦ/ към него, създадени по Закона за контрол върху наркотичните вещества и прекурсорите.

В чл. 15 и 15а от Закона и чл. 15-25 от Правилника за организацията и дейността на Националния съвет по наркотични вещества е определена дейността на Съвета и ПИЦ.

През отчетната година ОбщСНВ и ПИЦ работиха по одобрен План за действие, в който бяха определени основните задачи, мероприятия и дейности, съобразени с Общинската програма за борба с наркотиците 2019 – 2023 год. Усилията бяха насочени основно в две области – намаляване на търсенето и предлагането на психоактивни вещества.

В общината може да бъде направено анонимно и безплатно изследване за ХИВ/СПИН, полово предавани болести, Хепатит В и С.

В съответствие със законовите си функции и задачи, правоприлагащите и контролни органи участват в екипи, работни групи и комисии, създадени съвместно с други държавни органи, служби и органи на други държави и международни организации, като се осъществява непосредствен информационен обмен и се провеждат съгласувани действия.

През 2020 год. в област Търговище в Регионална здравна инспекция /РЗИ/ са се изследвали 232 лица за ХИВ/СПИН, 215 лица за Хепатит С и 137 лица за Сифилис.

РЗИ са провели 18 обучения и дискусии, обхванали 336 ученици, 2 бр. обучения на медицински специалисти с включени 48 лица. Реализирани са 2 кампании – Антиспин кампания по повод 14.02.2020 год. – Св. Валентин и 26.06.2020 год. – Световен ден за борба с наркоманиите. Предоставени са презентации, филми, клипове и информационни материали за рисковите фактори на преподаватели от училищата, които да бъдат използвани в онлайн обученията.

За изминалата 2020 год. ОД на МВР гр. Търговище са извършили общо 95 ареста, като 5 от тях са за производство на амфетамини и канабис, 54 за притежание на наркотици /14 за амфетамини, 2 за екстази и 38 за канабис/, 34 ареста за употреба на наркотици /3 за кокаин, 15 за амфетамини и 16 за канабис/ и 2 ареста за разпространение на амфетамини и канабис.

През годината са заловени следните количества наркотични вещества: 0,138 кг. амфетамини прах, 10 бр. таблетки амфетамини, 0,019 кг. метамфетамини, 0,003 кг. екстази, 0,502 кг. канабис суха маса, 2,548 кг. канабис насаждения, 0,03 кг. канабис зелена маса и 2,5 л. прекурсори.

Средна цена на наркотици: 1 грам хероин – 50,00 лв., кокаин – 100,00 лв., амфетамини – 30,00 лв., канабис цигара – 15,00 лв. и таблетка екстази – 15,00 лв.

2020 год. не е наблюдаван нов наркотик в града. Не са отчетени и нови начини на употреба на наркотици.

Бъдещата тенденция е стабилна, по отношение на задържанията, обвиненията и присъдите за нарушения, свързани с наркотици.

През Детска педагогическа стая /ДПС/ гр. Търговище за 2020 год. са преминали 3 непълнолетни с противообществено поведение, свързано с употреба и притежание на алкохол, с чийто родители са проведени беседи. На един от тях материалите са изпратени в Районна прокуратура.

Окръжен съд гр. Търговище е осъдил три лица за закононарушения, свързани с наркотици.

За изминалата година, случаите на сезиране на Окръжна прокуратура, свързани с наркотици, са 84. Започнатите процедури са 57, а завършилите със санкции са 64. Отпадналите обвинения поради липса на доказателства са 5. Обвиненията, стигнали до съда, са 64.

Дейности:

Участие на специалисти от ОбщСНВ и ПИЦ гр. Търговище в онлайн обучение за работа с Национална програма за превенция на употребата на психоактивни вещества в училищна среда за ученици 5-7 клас Кодово име „Живот“ и Национална програма за

универсална превенция срещу употребата на психоактивни вещества в гимназиален курс „Връстници за избор и живот“.

В началото на октомври се проведе Четиринадесета Национална конференция по проблемите на превенцията на употребата и злоупотребата с наркотични вещества в гр. Разград. По време на срещата бяха разгледани Националната стратегия за борба с наркотиците 2020-2024 год., представяне на Национални програми по превенция 5-7 клас с Кодово име „Живот“ и 8-11 клас „Връстници за избор и живот“, указания за изготвяне на информационни материали по превенция на употребата на психоактивни вещества, представяне на добри практики, обучение за работа с рискови групи и др.

През годината ОбщСНВ изготви Годишен доклад относно ситуацията, свързана с наркотиците в гр. Търговище, за 2020 год., както и Отчет за дейността си през 2020 година.

През изминалата година във фейсбук страницата на ОбщСНВ се публикува редовно информация, свързана с дейността на Съвета, както и информация, свързана с наркотиците, която би била полезна за хората.

За успешното и устойчиво провеждане на превенция, ОбщСНВ търси подкрепата и сътрудничеството на цялата местна общественост, както и партньорството на всички организации и институции, работещи в областта на зависимостите.

5.9. Младите хора в малките населени места и селски райони

Основен проблем на младите хора от малките населени места и селски райони, както и на част от града е безработицата и липсата на възможности за пълноценна реализация, което води до икономическа зависимост на младите хора от семействата им. През последните години се наблюдава засилване на желанието за емиграция особено сред по-ниско образованата част. Високообразованите млади хора от общината не правят изключение от общата за страната тенденция да търсят реализация в големите градове на България, а част и от тях и в чужбина. Голяма част от младите хора над 22 години проявяват интерес към временна трудова миграция в чужбина - те са преди всичко със средно образование и/ или без трудова квалификация.

Възрастовата структура в малките населени места и селските райони е силно деформирана и не може да осигури както възпроизводство на населението, така и възпроизводство на трудовия потенциал. В малките населени места и селските райони са концентрирани голяма част от младежите от ромски и турски етнически произход. Достъпът до формално и неформално образование, професионално образование и обучение, информация и консултиране на младите хора в малките населени места и селските райони е ограничен. Силно ограничени са също и възможностите за трудова реализация, което води до мигриране на младите хора от селата в по-големите общини и градове, където възможностите за намиране на работа са по-големи. Така в малките населени места младите хора изпадат в социална изолация, без равен достъп до качествено образование, здравеопазване, пазар на труда и др. ресурси на обществото. Добри мерки за тяхното социално включване са действащите програми и мерки на пазара на труда, вкл. и възможностите на ОП „Развитие на човешките ресурси”, които им осигуряват макар и временна заетост и доходи, както и образователна и етническа интеграция.

През изминалите години оптимизирането на мрежата от училища, изразяващо се преди всичко в поетапното закриване на училища в малките селища в община Търговище, доведе до необходимостта от предприемане на мерки за осигуряване на равен достъп до образование на всички ученици от малките селища. В тази връзка се създадоха средищни училища, които се намират в най-близкото населено място на територията на съответната община или на съседна община, където се обучават учениците от населените места, в които няма училище.

Основната институция, която задоволява духовните потребности на младите хора в селата са читалищата, където се организират множество общоселски празници и годишнини. Осигуряването на безплатен достъп до информация от страна на читалищата става през цялата година в читалищата, работещи по програма „Глобални библиотеки". Все още има населени места в общините, в които поради ограничения на релефа няма интернет-покритие. Младите хора в тези села са практически изолирани и това създава проблем в задържането им в съответните населени места.

6. Цели за провеждане на младежката политика

6.1. Стимулиране на неформалното учене сред младите хора

- Разширяване на възможностите за неформално учене на младите хора чрез публично подпомагане и предлагане на услуги за разширяване на знанията, опита и уменията на млади хора за приобщаването им към ценностите на гражданското общество, науката, културата, изкуството, здравословния начин на живот, безопасността на движението по пътищата и за предотвратяване на противообществените прояви;
- Популяризиране формите на неформалното учене.

6.2. Насърчаване на икономическата активност и кариерно развитие на младите хора

- Консултиране на предприемчиви млади хора с цел развитието на собствен бизнес;
- Насърчаване на млади хора с изключителни постижения в областта на иновациите и промотиране на техните успехи;
- Популяризиране на възможностите за младежка заетост чрез отворени европейски програми;
- Привличане на инвеститори с цел осигуряване на работни места;
- Организиране на младежки трудови борси, съвместно с работодатели и други заинтересовани и компетентни страни;
- Създаване на благоприятна среда за кариерно развитие на младите специалисти в държавната и общинска администрация.

6.3. Подобряване достъпа до информация и качествени услуги

- Публично подпомагане и предлагане на консултантски услуги в подкрепа личностното развитие на младите хора, вкл. развитие на жизнени умения;
- Развитие на таланта, творческите умения и културното изразяване на младите хора;
- Запознаване на младите хора с публичните институции и с правата им като част от местната общност и като граждани на Република България и на Европейския съюз;
- Публично подпомагане и предлагане на услуги за организиране на свободното време на младите хора.

6.4. Повишаване на гражданската активност

- Насърчаване и подпомагане на създаване и развитие на младежките организации;
- Подпомагане реализирането на младежки инициативи и кампании;
- Осигуряване на възможност младите хора да участват в процеса на вземане на решения, относно младежките политики на общинско и национално ниво.

6.5. Развитие на младежкото доброволчество

- Популяризиране и насърчаване на доброволчеството.

6.6. Насърчаване на здравословния начин на живот

- Популяризиране на здравословния начин на живот сред младите хора;
- Превенция на тютюнопушенето, употреба на наркотици и полово предавани болести;
- Насърчаване на физическата активност на младежите;
- Подкрепа на спортни инициативи на младежи.

6.7. Превенция на социалното включване на млади хора в неравностойно положение

- Популяризиране сред младите хора на целенасочени и качествени социални услуги;
- Превенция на социалното изключване на младежи на възраст от 15 до 29 години в неравностойно положение и младежи в риск;
- Провеждане на информационни кампании, относно възможностите за трудова ефективност на хората с увреждания;
- Подобряване на архитектурната градска среда посредством различни източници на финансиране;
- Осигуряване на достъп до формално и неформално образование, информация и консултиране на младите хора в малките населени места.

6.8. Развитие на младите хора в малките населени места и селските райони.

- Насърчаване и подпомагане на читалищата като средища за информация;
- Осигуряване на достъп до формално и неформално образование, информация и консултиране на младите хора в марките населени места;
- осигуряване на възможности за икономическа активности професионална реализация.

6.9. Повишаване ролята на младите хора в превенцията на престъпността.

- Организиране на информационни кампании;
- Превенция престъпността и насилието в училище;
- Мерки за борба с ранното отпадане в училище;
- Повишаване авторитета на правоохранителните и правораздавателните органи.

7. Описание на дейностите, допринасящи за постигане на целите

№	Дейност	Срок/Период	Отговорни институции	Финансов ресурс
1.	Провеждане на общинските първенства от ученическите игри по баскетбол, волейбол, тенис на маса:	м. февруари - 2021 г.	ЦПЛР-ОДК-Търговище	Средства от издръжката за ЦПЛР-ОДК, осигурени от ПРБ 3000.00 лв.
2.	Осигуряване заетост на младежите от Община Търговище, чрез устройване на обявени несубсидирани СРМ (на първичен пазар).	м. януари-м. декември 2021 г.	Дирекция „Бюро по труда“ (ДБТ)	Не е необходим
	„Извънкласно четене сред книгите“	януари – декември	РБ „Петър Стъпов“ училища от града	
	В помощ на учебния процес в училище – прожекции на анимационни, игрални и научно-популярни филми	м. януари – м. декември	РБ „Петър Стъпов“ училища от града	
	„Заедно можем всичко” - работилници на различни теми: „Уча, играя и се забавлявам”- работа с робота „Финч” и забавно програмиране с Лего роботи	м. януари – м. декември	РБ „Петър Стъпов“ училища от града	
3.	Организиране на срещи с младежи завършващи средно образование за информиране за възможностите за трудовата им реализация.	м. януари-м. декември 2021 г.	Дирекция „Бюро по труда“ (ДБТ)	Не е необходим
4.	Осигуряване на заетост на младежите от Община Търговище, чрез включване в утвърдените в Закона за насърчаване на заетостта програми и мерки за заетост и обучение.	м. януари-м. декември 2021 г.	Дирекция „Бюро по труда“ (ДБТ)	Национален план за действие по заетостта (НПДЗ)
5.	Активиране и включване на пазара на труда на неактивни, в т.ч. обезкуражени, и на безработни лица посредством индивидуално и групово прилагане на инструменти и услуги за привличането и мотивирането им да се регистрират в дирекциите „Бюро по труда“ и насърчаване на включването им в обучение и/или заетост.	м. януари-м. декември 2021 г.	Дирекция „Бюро по труда“ (ДБТ) „Младежки медиатор“ Община Търговище	Не е необходим
6.	Осигуряване на възможност за придобиване на трудов стаж на безработни младежи завършили висше образование с цел улесняване на прехода между образование и заетост в институции	м. януари-м. декември 2021 г.	Дирекция „Бюро по труда“ (ДБТ)	Национален план за действие по заетостта

	от публичната администрация.			
7.	Честване на патронния празник на училището	м. януари 2021 г.	ПГТХВТ „Алеко Константинов“	Не е необходим
8.	22 ви общински конкурс за творчество “ Слово и багра “ за литература Конкурсът ще се проведе дистанционно	м. февруари 2021 г.	ЦМДИ	Не е необходим
9.	тренинги за личностно развитие. Дистанционно и присъствено .	м. февруари 2021 г.	ЦМДИ	Не е необходим
10.	Популяризиране на статута на Осми национален конкурс „България в картини и слово” и осъществяване на дейностите по графика на конкурса.	м. януари – м. февруари 2021 г.	ЦПЛР-ОДК-Търговище	Не са необходими финансови средства - по електронен път
	„Останете живи “- среща-разговор с журналиста Георги Стоянов	март	РБ „Петър Стъпов“	
	„Поздрав ти поднасям, мила моя мамо“ – стихове за майката и майчината обич- литературно утро	8 март	РБ „Петър Стъпов“	
11.	Отбелязване на 17 февруари – Ден на спонтанните актове на доброта от членовете на ТУП	м. февруари 2021г.	ЦПЛР-ОДК-Търговище	Средства от издръжката за ЦПЛР-ОДК, осигурени от ПРБ 200.00 лв.
12.	Клуб „Посланици на Европа“ - дебати с представители на клубове от страната и държави в ЕС на тема „Младите в Европа говорят“	м. януари - март 2021 г.	Първо СУ „Св. Седмочисленици“ ИЦ „Европа - директно“ Шумен	Не е необходим
13.	Обучение на младежи от Търговищкия ученически парламент „Кариерно ориентиране”	м. март 2021г.	ЦПЛР-ОДК-Търговище	Не са необходими финансови средства
14.	3 март - Национален празник на България - участие в общоградско шествие и поднасяне на цветя на паметника на българо-руската дружба (по възможност). Създаване и публикуване на училищния сайт на електронна книга, посветена на празника.	м. март 2021 г.	Първо СУ „Св. Седмочисленици“	Не е необходим
15.	„Пролетен лекоатлетически крос“	18 март 2021 г.	ЦПЛР-ОДК-Търговище	Средства от издръжката за ЦПЛР-ОДК, осигурени от ПРБ 400.00 лв.
	„Пролетта идва с музика“ – концерт по повод Първа пролет	22 март	РБ „Петър Стъпов“	
16.	тренинги за личностно развитие. Дистанционно и присъствено .	м. март 2021 г.	ЦМДИ	Не е необходим
17.	Участие в регионални състезания по професии	м. март 2021 г.	ПГТХВТ „Алеко Константинов“, МОН	Не е необходим

18.	Седмица на здравословното хранене	последната седмица на м. март 2021 г.	ПГТХВТ „Алеко Константинов“ и РЗИ - Търговище	Не е необходим
19.	Традиционен общински конкурс за изработване на творби от рециклирани материали под надслов “Еко фантазии“. Конкурсът ще се проведе дистанционно.	м. април 2021 г.	ЦМДИ	Не е необходим
	„Зъбки, зъбки здрави да са те, за да може без проблем всяко дете да расте“- среща разговор със зъболекар Даниела Димитрова	7 април	РБ „Петър Стъпов“	
	Книгата е радост, мъдрост, дар…- открит урок	20 април	РБ „Петър Стъпов“	
	Маратон на четенето по повод международния ден на книгата и авторското право	23 април	РБ ”Петър Стъпов”, РИО	
20	Участие на младежи от ТУП в Пролетна Национална младежка среща	30 март - 01 април 2021 г.	ЦПЛР-ОДК-Търговище	Средства от издръжката за ЦПЛР-ОДК, осигурени от ПРБ 700.00 лв.
21.	тренинги за личностно развитие. Дистанционно и присъствено .	м. април 2021 г.	ЦМДИ	Не е необходим
22.	XVII Парад на песента	м.март 2021г.	ЦПЛР-ОДК-Търговище	Средства от издръжката за ЦПЛР-ОДК, осигурени от ПРБ 1000 лв.
23.	Участие в регионални състезания по професии	м. март 2021 г.	ПГТХВТ „Алеко Константинов“, МОН	Не е необходим
24.	Обучение на младежи от Търговищкия ученически парламент- външен лектор	м. април 2021 г.	ЦПЛР-ОДК-Търговище	Средства от издръжката за ЦПЛР-ОДК, осигурени от ПРБ 800.00 лв.
25.	Отбелязване на 22 април – Ден на земята	април 2021 г.	ЦПЛР-ОДК-Търговище	Средства от издръжката за ЦПЛР-ОДК, осигурени от ПРБ 100.00 лв.
26.	Участие на отбор от Първо СУ в историческа конференция „История и памет“	м. април 2021 г.	Първо СУ „Св. Седмочисленици“	Не е необходим
27.	„Ден на Земята“	м. април 2021 г	II СУ „Проф. Н. Маринов“	Не е необходим
28.	Великден и техники на изографисване	м. април 2021 г	II СУ „Проф. Н. Маринов“ и ХГ „Проф. Никола Маринов“	НП „Осигуряване на съвременна образователна среда”
29.	Честване на 60-годишен юбилей на училището	м. април 2021 г.	ПГТХВТ „Алеко Константинов“	Не е необходим

30	Великденски концерти с участието на ученици от профил „Изкуства“	м. април 2021 г	II СУ „Проф. Н. Маринов“	Не е необходим
31.	Тържествено награждаване на участниците в VIII Национален конкурс „България в картини и слово”	май 2021 г.	ЦПЛР-ОДК-Търговище	Средства от издръжката за ЦПЛР-ОДК, осигурени от ПРБ 4000.00 лв.
32.	Традициите и обичаите на празника Гергьовден	м. май 2021 г.	II СУ „Проф. Н. Маринов“, РИМ-Търговище /Славейково училище/	НП „Осигуряване на съвременна образователна среда”
	Черноризец Храбър „За буквите“- открит урок с ученици от I СУ	май	РБ „Петър Стъпов“ ученици от I СУ	
	„Разбий шифъра..“- забавна и образователна игра	май	РБ „Петър Стъпов“	
	„Слънчеви усмивки“ - концерт по повод Международния ден на детето	31 май	РБ „Петър Стъпов“	
	„Европа в Търговище” По повод деня на Европа - Изнесено мероприятие	9 май	РБ „Петър Стъпов“, Европа директно и посланици на ЕП от I СУ	
33.	Отбелязване на Деня на Европа - „Европа в Търговище“ - изнесена инициатива в Регионална библиотека с участието на клуб „Посланици на Европа“.	м. май 2021 г.	Първо СУ „Св. Седмочисленици“ , РБ „Петър Стъпов“ и ИЦ „Европа - директно“ Шумен	Не е необходим
34.	Европейска нощ на музеите. Участие в Националната бибиотечна седмица	м. май 2021 г.	II СУ „Проф. Н. Маринов“	Не е необходим
35.	Ден на Европа - инициативи на Клуб Европосланици	м. май 2021 г.	II СУ „Проф. Н. Маринов“	Не е необходим
36.	Ден на българската просвета и култура и на славянската писменост - тържества	м. май 2021 г.	II СУ „Проф. Н. Маринов“	Не е необходим
37.	Участие в „Панорама на професионалните гимназии”	м. май 2021 г.	ПГТХВТ „Алеко Константинов“, РУО-Търговище и Община Търговище	Не е необходим
38.	„Слънце в очите ти” - отбелязване на 12 август – Международен ден на младежта.	Август 2021 г.	ЦМДИ	Не е необходим
	Международен ден на шахмата. -беседа за историята и правилата в шахмата. Турнир	20 юли	РБ „Петър Стъпов“	
39.	Отбелязване на 175 год. светско образование и от създаването на училището: месец октомври - поредица от инициативи, посветени на годишнината.	м. октомври 2021 г.	Първо СУ „Св. Седмочисленици“ съвместно с РИМ и Община Търговище	От бюджета на училището

	„Дон Кихот“ – правото да си свободен дискусия с ученици от I СУ	октомври	РБ „Петър Стъпов“, ученици от I СУ	
	Световно известни български учени презентация и информационна изложба	4 октомври	РБ „Петър Стъпов“	
40.	Организация и провеждане на турнири по футбол, общински етапи от ученическите игри 2020/2021 г.	м. октомври 2021 г.	ЦПЛР-ОДК-Търговище	Средства от издръжката за ЦПЛР-ОДК, осигурени от ПРБ 3000.00 лв.
	Да четем заедно вълшебни приказки за Коледа литературно четене	10декември	РБ „Петър Стъпов“	
	Будителят си ти! презентация изготвена от ученици и открит урок	28 октомври	РБ „Петър Стъпов“	
41.	Провеждане на общински крос по случай 1 ноември -Ден на народните будители	29 октомври 2021 г.	ЦПЛР-ОДК-Търговище	Средства от издръжката за ЦПЛР-ОДК, осигурени от ПРБ 400.00 лв.
42.	Коледно кулинарно състезание.	м. декември 2021 г.	ПГТХВТ „Алеко Константинов“	Не е необходим
43.	Национална седмица на четенето - „Приказките оживяват“ - приказни герои от Първо СУ ще прочетат приказки в ДГ.	м. ноември 2021 г.	Първо СУ „Св. Седмочисленици	Не е необходим
44.	Повишаване на правната култура на младите хора – запознаване с работата на МКБППМН и със Закона за БППМН и наказателния Кодекс.	През цялата 2021 г.	МКБППМН	МКБППМН
45.	Консултиране на малолетни и непълнолетни за преодоляване на отклоненията в поведението.	През цялата 2021 г.	МКБППМН, Обществени възпитатели и психолози	МКБППМН
46.	Корекционно – възпитателна работа с непълнолетни правонарушители.	През цялата 2021 г.	МКБППМН, Обществени възпитатели	МКБППМН
47.	Запознаване с работата на МКБППМН и обществените възпитатели.	През цялата 2021 г.	МКБППМН	МКБППМН
48.	Обучение на членовете на МКБППМН и обществените възпитатели.	През цялата 2021 г.	МКБППМН	МКБППМН
49.	Съдействие на органите по образованието за обхващане на подлежащите на задължително образование деца и за тяхното неотпадане от училище.	През цялата 2021 г.	МКБППМН	МКБППМН
50.	Работни срещи, организирани от МКБППМН по получени сигнали от длъжностни лица.	През цялата 2021 г.	МКБППМН	МКБППМН

8. Организация и координация на дейностите за постигане на целите

- Чрез постоянен диалог с младежки структури и НПО, работещи в сферата на младежките дейности и други заинтересовани страни
- Чрез организиране на трудови борси, панорама на висшите и средни училища.

9. Наблюдение, оценка и актуализация на Общински план за младежта на Община Търговище

Наблюдението и контролът ще се осъществяват чрез:

Организиране и управление на плана :

- организиране и управление на цялостното изпълнение на плана
- регулярна комуникация между партньорите по плана
- оценка на управлението на плана.

Активно партньорство:

- Регулярни срещи и контакти между партньорите за осигуряване на оптимална координация и ефективност на дейностите;
- Трансфер на опит.

10. Информация и публичност на Общински план за младежта на Община Търговище

Мониторинг и оценка на на управлението на плана:

- Навременното и ефективно провеждане на заложените в плана дейности;
- Изграждане на добро партньорство на местно ниво;
- Устойчиво постигане на целите на плана.

Предложената методика предполага ефективност при реализиране на плана по отношение на целеви групи, дейности и цели.

За да се осигури ефективност на дейностите, за отразяване на степента на активност на бенефициентите, редовно ще се създава снимков архив, който ще бъде използван при издаването на информационните материали и ще бъде достъпен чрез страницата в Интернет на участващите институции.

За постигане на максимална публичност по плана предвиждаме:

- Медийно представяне на плана;
- Осигуряване на информация за плана на всички заинтересовани страни – периодично медийно отразяване;
- Регулярно представяне на актуална информация за развитие на плана на интернет страницата на община Търговище и всички партньори, включени в изпълнението му.

11. Финансиране

- Чрез средства от фондовете на ЕС в рамките на националните оперативни програми;
- Чрез дейности на Младежки информационно-консултантски център – Търговище;
- Национални програми, свързани с младежта.

Д-Р ДАРИН ДИМИТРОВ
КМЕТ НА ОБЩИНА ТЪРГОВИЩЕ

Съгласували:
Рая Матева
Заместник - кмет на Община Търговище
Косьо Костов
Директор на Дирекция ХДСП
Весела Коларова
Юрисконсулт в отдел НПО
Изготвил:
Камелия Караджова
гл.експерт в Дирекция ХДСП